

WWWWWWhhWW

32ՐԴ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 42 (1592) ԾԱԲԱԹ,ՆՈՅԵՄԲԵՐ 17, 2012
VOLUME 32, NO. 42(1592) SATURDAY, NOVEMBER 17, 2012

Պաշտօնաթերթ՝ Ա. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան Արեւմտեան Ամերիկայի

MASSIS Weekly
1060 N. Allen Ave. Suite 101
Pasadena, California 91104

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՈՉՀՈՅՆ ՑՈԲԵԼԵԱՐ Ս.Դ. ՀՆՉԱԿԵԱՆ ՄԱՅՐ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ 125-ԱՄԵԱԿԻՆ

«Ժնեւումապրոդ հայուսանողներից կազմուած մի փոքրիկ խմբակ, 1887-ին իհմիքրեց մի փոքրիկ պարբերականի հրատարակութեան, տալով նրան ՀՆՉԱԿ անունը, որին վիճակում էր մեծ հոչակ», պիտի գրեթե հայ ազգի կարկառուն պատմաբաններին Լ.Էօ, իր «Թրքահայ Յեղափոխական Գաղափարաբանութիւնը» պատմագրքին մէջ: Լ.Էօ սխալած չէր այդ փոքր խմբակի կողմէ լոյս ընծայուող ՀՆՉԱԿ պարբերականին վերագրելով մեծ հոչակ, հոչակ՝ որուն անշուշտ պիտի արժանանարա ան, մասնաւորապէս իր ազգին, հայրենիքին ու ընդհանրապէս մարդկային ընկերութեան ննշուող, անիրաւուող եւ հարստահարուող դասակարգին՝ կեանքի գնով մատուցած անպայմանադրական ծառայութեամբ:

Ժընեւ ապրող ուսանողներու այդ փոքրիկ խմբակը կը բաղկանար եօր անդամներէ՝ բազմակողմանի զարգացման և յառաջադէմ տեսլականի տէր՝ Աւետիս Նազարբեկեան, յեղափոխական կեանքի ու գրականութեան մօտէն ծանօթ՝ Մարտ Վարդաննեան, իրենց ուսումնական զարգացումով, յեղափոխական յառաջադէմ զաղափարներով եւ նուիրեալ հայրենասիրութեամբ ուշագրաւ երիտասարդներ՝ Ռուրէն Խանագատ, Գարբիկ Կաֆեան, Գէորգ Ղարանեան եւ Պողոս Սփրիկեան, որոնք հիմնադիրները հանդիսացան Ս.Դ. Հնչակեան կուսակցութեան եւ պարբերաբեր՝ «Հնչակ»ին, որ համաձայն Լէօէին, իր նմանը չունեցած երեւոյթ էր հայութեան մէջ: «Յեղափոխութիւն» յենուած սոցիալիզմի վրայ:

Հօչակեան ընկերվարական եւ յեղափոխական գաղափարախօսութիւնը, հայ իրականութենէն ներս առաջին անգամ ըլլալով մուտք ուշուտով տարածում արձանագրեց, դարերէ ի վեր, օսմանեան լուծիտակ ստրկատիրական պայմաններու տակ ապրող Արեւմտահայ, ինչպէս նաև, ցարական բոնակալ կայսրութեան ենթակայ հայ ազգաբնակչութիւններու մէջ:

Ս.ն, հայ մարդուն, գիւղացիին ու աշխատաւորին հոգիին ու մտքին մէջ սերմանեց ազգային եւ յատկապէս դասակարգային շահերու գիտակցութիւն: Այդ նանապարհին՝ հերթիւլեան լայն ու սպառիչ աշխատանք ծաւալեցին Հնչակեան կեղրոնի ընկերները: Շրջաններ առաքուող գործիչները: Անոնք անտեսեցին ամէն զրկանք, չարչարանք, բանտ, աբսորանք, կախաղան ու նուիրուեցան բազմաչաքար հայ ժողովուրդի կեանքի, ինչի, բարոյականի եւ արժանապատութեան պահպանման, ստրկական կեանքի վերացման, օրէնքի առջեւ հաւասարութեան իրաւունքի հաստատման, ինչպէս նաև, բոնազրաւեալ Արեւմտեան հայրենիքի ազատագրութեան ի խնդիր մղուելիք գաղափարապաշտ պայմարին, «Մահ կամ Ազատութիւն» կարգախոսի տակ:

Սյունակի սրբազն ազատագրական հանապարհին՝ Օսման-
եան կայսրութիւնը, փառ Յարական Մուսիան և շահամոլ Եւրոպան
անհանգուացնող ապացոյցներ էին հերոսական Կարնոյ (1890) Գում-
Գարուի (1890), Պապը Ալիի (1895) հնչակեան ցոյցերը, Սասնոյ (1894),
Զեյրունի (1895), Հանրունի (1919) զինեալ ապատամբութիւնները: Կովկաս-
եան տարածաշրջաննեն ներս իր նախաձեռնութեամբ կամ իր գործնա-
կան մասնակցութեամբ տեղի ունեցած բանուրական ցոյցերը: Կովկա-
սէն ներս՝ հակահայ փոխ Արքայ Գոլիցինի դէմքործադրուած ահարեկ-
չութիւնը: Իր զինեալ մասնակցութեամբ՝ միասնացած հայ ժողովուրդի Սարտարապատեան ազատամարտը: Սյունակի սրբազն առասպե-
լական հերոս դէմքեր, ինչպէս կուսակցութեան հիմնադիր անունները,
որոնց շարքին՝ Ժիրայր Մուրատներ, Զելլօններ, Աղասիններ, Արամ
Աշրգաշեաններ, Մեծն Մուրատներ, Ճանկիւլեաններ, Փարամազններ,
Վանիկներ, Տօքը. Պէճնեններ: Փոխ Արքայ Գոլիցինը ահարեկոն՝ Շաները,
Կայծակներ, եւ Փայլակներ: Եւս առաւել՝ Պանդուխտներ, Հայկ Բժշկեան-
ներ ու բիւրաւոր, բիւրաւոր հնչակեան հերոսներ, որոնք անպայմա-
նադրականորն իրենց մատադ կեանքը նուիրաբերեցին ազգին ու
հայլենինին ազատագրութեան արիւնութայիշարին:

69 p. n. 6

«ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑԸ ՊԻՏԻ ԼՈՒԾՈՒԻ
ՄԱՏՐԻՏԵԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐՈՒ ՅԻՄԱՆ
ՎՐԱՅ»,- ԸՆԿԾ Է ՆԱԽԱԳԱՅ ՕԼԱՆՏ

Ֆրանսուա Օլլանտ «Էլիզեյի» պալատի մուտքին կը դիմաւորէ Սերժ Սարգսեանին

Երկուշաբթի, Նոյեմբեր 12-ին նախագահ Ֆրանսուա Օլլանդ «էլիքցի» պալատին ներս ընդունեց եռօրեայ պաշտօնական այցով ֆրանսա գտնուող Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանին:

Հանդիպումի ընթացքին
քննարկուած կարեւորագոյն հար-
ցերէն մէկը եղած է Լեռնացին
Ղարաբաղի հարցը, որու կապակ-
ցութեամբ Ֆրանսայի նախագահը
ըսած է որ, որոշ ժամանակ դադ-
բէլք ետք, բանակցութիւնները պի-
տի վերսկսին ու ընթանան մինչեւ
վերջ՝ մեզի յայտնի Մատրիտեան
սկզբունքներու հիման վրայ, որ-
պէսզի այս հարցը գտնէ վերջնա-
կան լուծում:

Երկու երկրներու նախագահ-
ներու հանդիպման ժամանակ
ֆրանսացի նախագահը խօսած է
նաեւ Սուրբիոյ մասին։ Ան պար-
զաբանած է,որ տարածաշրջանա-
ցին խնդիրները կ'առնչուին նաեւ

Հայաստանին: Բացի այդ, Սուրիոյ
մէջ հայկական համայնք գոյու-
թիւն ունի եւ որոշ սուրբիահայեր
Հայաստան եկած են: «Ի հարկէ,
զիտեմ, թէ Հայաստան իր դիրքէն
ելլելով՝ որքան զգոյց կեցուածք
պէտք է ցուցաբերէ, բայց նաեւ
պէտք է ջանանք քաղաքական
անցումի խնդիրը միասին լու-
ծել», - շեշտած է Ֆրանսայի նա-
խագահը:

Սերժ Սարգսեան իր հերթին խորին շնորհակալութիւն յացտնած է ֆրանսայի ժողովուրդին, ֆրանսայի իշխանութիւններուն՝ Հայոց ցեղասպանութեան նկատմամբ սկզբունքային դիրքորոշումը ունենալուն համար։ «Ես զիտեմ, որ պարոն Օլլանտը օրինագծի ակունքներում էր կանգնած եւ ես զիտեմ, թէ որքան ուշադիր եւ ջերմ էնա հայկական հարցերի

Gwpr. n 194

ԱԻԵԼԻ ՔԱՆ 3000 ՀԱՅԵՐ ՆԵՐԿԱՅ ԵՂԱՆ
ՍՈՒՐԻԱՅԱՅՈՒԹԵԱՆ ԶՈՐԱԿՑԱԿԱՆ ՀԱՄԵՐԳԻՆ

Իր տեսակին մէջ աննախընթաց գորակցական համերգ մըլն էր, որ տեղի ունեցաւ Կիրակի, 11 Նոյեմբերի, 2012 Փաստինայի «Սիվիդ Օտիթորիում» հանդիսարանին մէջ, որտև 3100 աթոռներով առաւտած էին:

սուրս ալ գրաւուած էրս։
Միջ-համայնքային յանձնա-
խութեին կողմէ «ՍԵԿ Սիրտ, ՄԵԿ
Հոգի» նշանաբանին տակ կազմա-
կերպուած զօրակցական համերգին
հասութեա պիտի տրամադրուի Սուր-

իոյ քաղաքական ճգնաժամին հետեւանքով տուժած մեր հայրենակիցներուն։ Այս կապակցութեամբ ցարդ Գալիֆորնիային առաքուած է 100,000 տոլար։ Մօտերս պիտի փոխանցուի նաեւ քառորդ միլիոն տուար օննութիւն մը եւս։

սոլլար օգտութիւնս սը սը:

Սոյն համերգին իրենց մաս-
նակցութիւնը բերին տասնեակ մը
արուեստագէտներ՝ Սերժ Թանգ-
եան, Ռուբէն Հախվերտեան եւ ու-
րիշներ:

ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՁԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

125-ԱՄԵԱԿԻ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

ԿԻՐԱԿԻ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 18, 2012 ԵՐԱԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5.00-ԻՆ

GLENDALE HIGH SCHOOL AUDITORIUM

ՄՈՒՏՏՔԸՆ ԱԶԱՏ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԲՅԿ-ՈՒՄ ՄՏԱԴԻՐ ՉԵՆ ՅՐԱՊԱՐԱԿԵԼ ՀԱԿ-Ի ՀԵՏ ԽՈՐՃՐԴԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Քաղաքական խորհրդակցութիւնների ընթացքում անձեր չեն քննարկուել, բացի այդ, նպատակայարմար չեմ համարում պատասխանել Հայ ազգային կոնգրէսի հետ տեղի ունեցած խորհրդակցութեանը վերաբերող հարցերին: Այս մասին, Նոյեմբերի 12-ին, Աժում լրագրուների հետ զրոյցում նշեց «Բարգաւաճ Հայաստան» խմբակցութեան քարտուղար Նաիրա Զոհրաբեանը, ընդգծելով, որ մտադիր է պատասխանել ՀԱԿ-ի ներկայացուցիչների հետ հանդիպմանը վերաբերող հարցերին:

Նա նաեւ յայտնեց, որ ՀԱԿ-ի ներկայացուցիչների հետ կայացած խորհրդակցութեան ընթացքում քննարկուել են երկու քաղաքական ուժերի օրակարգում գտնուող հարցեր: «Չեմ ցանկանում հրապարակել խորհրդակցութեան մանրամասները, քանի որ դա փակ քննարկում է եղել: Միայն կարող եմ ասել, որ ՀԱԿ-ի հետ քաղաքական խորհրդակցութիւնները կը շարունակուեն», - ասաց Զոհրաբեանը:

Նրա խօսքով, քաղաքական խորհրդակցութիւնները անցկացնելու առաջարկն հասցագրուած է ինչպէս խորհրդարանական, այն-

պէս էլ՝ արտախորհրդարանական քաղաքական ուժերին:

Նոյն օրը երեկոյեան, ԲՀԿ-ն խորհրդակցութիւն անցկացրեց «Ժառանգութիւն» կուսակցութեան հետ: «Այսօր մենք ՀՀԿ-ին առաջարկել ենք մասնակցել քաղաքական խորհրդակցութիւններին, կ'ընդունեն այդ առաջարկը, թէ՝ ոչ, իրենց գործն է», - ընդգծեց ԲՀԿ խմբակցութեան ղեկավարը:

Զոհրաբեանը նաեւ նշեց, որ ՀՅԴ-ի ներկայացուցիչների հետ տեղի ունեցած խորհրդակցութիւնը բաւական արդիւնական ու բովանդակային են եղել: «Կարծում եմ, որ հնարաւոր է ճեւաւորել այն միասնական օրակարգը, որը կարող է հանգեցնել լուրջ կառուցուածքային փոփոխութիւնների», - ասաց նա:

Հարցին, թէ ինչպէս կը մեկնաբանի ՀԱԿ խմբակցութեան ղեկավար է. Զոհրաբեանի յայտարարութիւնը, ըստ որի չի բացառում, որ ՀԱԿ-ն ու ԲՀԿ-ն նախագահական ընտրութիւններում հանդէս կամ այդ հարցի հետ կապուած իրենց դիրքորոշումը, որ պէս ի ընտրողները կարողանային ժամանակին կողմնորոշուել:

Անդարադառնալով ընդդիմութեան կողմից նախագահի միանական թեկնածու առաջադրելու հարցին, Սահակեանը նշեց, որ լաւ կը լինէր, եթէ ընդդիմադիր ուժերը համախմբուին, քանի որ դա լաւ ընտրութիւնների երաշխիք կը լինէր: «Սակայն մինչեւ հիմա ընդդիմադիր համբարում ուժերը միմեանց դէմ էին թշնամաբար տրամադրուած, իսկ հիմա իրենց սալքն ուղղել են ՀՀԿ-ի դէմ: Սակայն չեմ կարծում, որ ընդդիմադիր ուժերը պայմանաւորուածութեան կը համեն միասնական թեկնածուի հարցում»:

ԳՎԱԼԻՒՏ ՍԱՅԱԿԵԱՆ. «ԸՆԴԻՒՄՈՒԹԻՒՆԸ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒ ՉԻ ՈՒՆԵՆԱՅ»

Քանի դեռ խաղացոյններն իրենց գլխաւոր գործող անձանց մասին չեն յայտարարել, դժուար է կանխատեսումներ անել, սակայն պէտք է նշել, որ իրադարձութիւնների ցանկացած զարգացման դէպքում ՀՀԿ-ի գլխաւոր ինդիրն ամէն ինչ անելն է՝ լաւ ընտրութիւններ անցկացնելու համար: Այս մասին NEW.S.am-ի թղթակցի հետ զրոյցում ասաց ՀՀԿ խորհրդարանական խմբակցութեան ղեկավար Գալուստ Սահակեան՝ անդրադառնալով ներքաղաքական իրավիճակին՝ առաջիկայ նախագահական ընտրութիւնների համապատկերում:

Սահակեանի խօսքով՝ առաջիմ իրենց դիրքորոշումը չեն յայտնել ՀՅԴ-ն, ՀԱԿ-ը, ԲՀԿ-ն. «Այսինքն, զլամաւր խաղացոյնները հասրակութեանն առաջածմք չեն ներկայացրել նախագահական ընտրութիւնների վերաբերեալ իրենց դիրքորոշումը»:

Ի պատասխան հարցին, թէ

«35 ՀԱՅԱՐ ԱՇԽԱՏԱՎԱՐՉՈՅ ԶԵՆՏՐՈՒԱԾ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵ ԺՈՂՈՎՐԴԻՆ»

Նուազագոյն աշխատավարձն ընդհէնը 2500 դրամով բարձրացնելն ու 35 հազար դրամ սահմանելը ընդուրուած իշխանութեան պատասխանն է Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիներին: Lagir.am-ի հետ զրոյցում նման տեսակիտ յայտնեց ՀԱԿ անդամ, տնտեսագէտ Վահագն Խաչատրեան՝ նշելով, որ այլեւս ակնկալիք չկայ, թէ այսօրուայ իշխանութիւնը կարծիքի շխողութիւնը որոշում ընդունել:

«Քանի որ ժողովուրդն իրենց չի ընտրում, իշխանութիւնը ժողովրդի նկատմամբ վարում է այնպէս, ինչպէս ինքն է ցանկան ու ոչ թէ այնպէս, ինչպէս անհրաժեշտ է ժողովրդին: Ստացանք այն, ինչին արժանի է իր հարցերի մասին արժանի հարցերին»:

Հետեւ այս իշխանութիւնն այսօր իշխանութիւն չպէտք է լինէր: Ընտրութիւններից յետոյ էլ, եթէ լինի այս քաղաքականութիւնը, ուրեմն աւելի վատ վիճակում ենք յայտնուելու: Փրկութիւնը մէկն է՝ այս իշխանութիւնը պէտք է հեռանայ, այս համակարգը պէտք է փոխուի, ժողովուրդն իսկապէս հնարաւորութիւն պէտք է ունենայ ընտրութիւն կատարելու եւ պահանջելու», - ասաց տնտեսագէտը:

Վահագն Խաչատրեանի խօսքով, Հայաստանի տնտեսութեան նոյնիսկ այսօրուայ պայմաններում, եթէ ճիշդ քաղաքականութիւն վարուի, Հայարաւոր կը լինի կենսամակարդար բարձրացնել, սոցիալական վիճակ բարելաւել եւ տնտեսութեան զարգացմանը նպաստել:

«ՇԱՏ ՏԻՍԻՐ Է, ԵՐԲ ՖԵՌՈՎԱԼԻՉԱՑԻՑԻ ՄԱՍԻՆ ԽՕՍՈՒՄ Է ՔՈՂԱՐԵԱՆԸ»

Ռոբերդ Քոչարեանը իր հարցագրոյցում նշել է, որ այսօր երկրում զործող ընտրական համակարգը հանգեցնում է «ֆեռալիզացիայի»: Յարգելի Ռոբերդ Քոչարեան, Հայաստանում ֆեռալիզացիայի հեղինակներից մէկը նաեւ Դուք էք եւ այդ ֆեռալիզացիայի մէկին, ով միշտ բացակայում է, հենց Դուք էք ուղարկել Ազգային ժողով: Այս մասին, Նոյեմբերի 13-ին, Աժ-ում ելույթների ժամանակութիւնը մասնակի ներկայացուցիչների հետ հանդիպմանը վերաբերող հարցերին:

«Այս իսկապէս, Հայաստանում կան այդպիսիք, որոնց բնորոշում է այդ խօսքը: Դրանցից մէկը Սիւնիքի մարզպետն է, միւսը՝ նախկին պատգամաւոր Ռուբէն Հայրապետեանը, ով ստիպուած էր վայր դնել մանդատը «Հարանաքար» ու եստորանում տեղի ունեցած ողբերգութիւնից յետոյ: Սակայն, դրա հետ մեկտեղ, մէնք գիտակցում ենք, որ մենք չեմ մասնաբան դրա արդարադատութեան կողմից արդարադատութեան կողմից արդարադատութեան դրանուր:

«Շատ տիսիր է, երբ Քոչարեանը մասնակի մասին իսկաւալիզացիայի մասին իսուում է վահանակ Ալեքսեանի իրաւացորդները»:

«Դա իսուով, Ազգային ժողովը մասնակի մասին մէրժեց ժամանակակարգը:

«Դա իսուով, Ալեքսեանի իրաւացորդները»:

«Դա իսուով,

ՀԱՅՆՈՅ ՀԵՐՈՍԱՎԱՐՏԻ 92-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ՍՈՒԻՐՈՒԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ, ՀՈԳԵՐԱՆԳԱՏԵԱՆ ՊԱՇՏՈՆ ԵՒ ՍԱՏԱՂՈՐՉՆՈՒԹԻՒՆ ՊԱԹՈՆ ՌՈՒԺԻ ՄԵԶ

Քանի մը տասնեակ տարիէ ի վեր, Հոկտեմբեր ամսուայ ընթացքին, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Լուիզիանա նահանգի մայրաքաղաք Պաթօն Ռուժի հայ համայնքը կը ձեռնարկէ հոգեպարար միջոցառում մը: Սոյնը ամբողջ արարողութիւն մըն է, որ ունի իր ազգային դրոշմը, պատմական արժէքը եւ իր մէջ կը մարմնառիք ցեղի մը տուած անձնուէլ հերոսական ովին ու սրբազն խոյանքը:

Հաճնոյ հերոսամարտի անմեռու յիշատակին նուրիրուած միջոցառումն էր ասիկա, հայ ժողովուրդի պատմութեան դիւցազնական էջերէն մին, որ կը թեւակոնէ իր 92-րդ տարեդարձը՝ իր ետին ձգելով յիշատակի արժանի բազուծ դրուազներ, բայց ալ աւելին՝ դէպի պապազն բանալով ոչ միայն հաճընցին, այլ իւրաքանչիւր հայու համար պահանջատիրութեան եւ ի խոնդիր արդարութեան յաղթանակի նոր առաքելութիւն մը:

Ուրբաթ, 19 Հոկտեմբերի կեսօրէ ետք, Գալթաքճեաններու հիւրընկալ յարկին տակ արդէն բացառիկ աշխուժութիւն մը կը տիրէր: Ճիտապուրին համար նախատեսուած միսին զանգուածը պատրաստ էր: Հայ տիկիններ, մայրէր եւ օրիորդներ, Լուիզիանա նահանգի տարբեր քաղաքներէն հոն ժամանած էին մասնաւոր արարողակարգով մը՝ զայն փետելու, նախապատրաստելու համար գիշերն ի բուն պատրաստուելիք ճիտապուրին:

Ամէնուն դէմքին վրայ կ'ուրուագծուէր խորունկ ջերմեռանդութիւն մը. անոնք խծբուած չէին հոն գուարճանալու, այլ յարգելու յիշատակը ութամսեայ գոյամարտին մէջ իրենց կեանքը զոհած հերոսներուն՝ պատուական անունը իրենց նահատակ հայրերուն: «Օրհնեացի եւ սրբեսցի...»: Կը լսուէր աղօթքին ձայնը տեղուոյն համայնքի հոգեւոր հովիւ Տէր Թաղէսս քահանալին, որ յաղթահասակ կեցած սեղանին առջեւ, խաչը ձեռքին կ'օրչնէր մատաղին աղը, հետեւեալ օրը զայն լեցնելու համար ճիտապուրի խոշոր կաթսաներուն մէջ: Հոգեծաշը պէտք է ըլլայ օրհնուած, այո՛, սրբագրծուած, քանի հայաբոյը աւանդութիւնը կու զայ մեզի թեւադրելու, որ այսպէ՛ կը հաղորդուինք մեր հայրերու անմեռ ոգիին հետ, անցեալը մեր գոյութեան մէջ կը վերածնէք նոր աղօթքին բայց աւելին՝ իր անսահանջ պահանջատիրութեան մէջ:

Կեցուածքին ու աղօթքին ընդմէջէն անոնց անթաղ ու անշիրիմ ածիւններէն երկինք բարձրացած հոգիները գոնք մնան խաղաղ, ունենան իրենց հանգիստն յաւիտենական, նաեւ ըլլան միշտ լուսաւոր ու շերմութիւն ափուն մեր գլխուն վերեւ:

Շաբաթ, 20 Հոկտեմբերի երեկոյեան, համայնքի անդամներուն ոգեւորութիւնը հասած էր իր գագաթնակէտին: Կանայք եւ տղամարդիկ, խումբ-բխումք, հաւաքուած էին ճարճատուն կրակին շուրջ, ու փայտէ հսկայ շերեփներով անընդհատ կաթսաներուն մէջ կը իսառնէին եռացող ճիտապուրը: Փորձառու կանայք ատեն-ատեն կը համտեսէին զայն՝ կարենալ ճիշդ զնահատելու համար միսին եւ կորկոտին որակը, որ տաքութեան մէջ հետպէնտէ ներդաշնակորէն կը հալէր, ընդունելով համ, գոյն, առնելով ձեւ ու կերպար, բայց աւելին՝ բովանդակութիւն:

Աստղազարդ երկինքին տակ գիշերը երկար էր, մարդիկ կը պատմէին իրենց ընտանիքներուն մէջ աւանդուած պատմութիւնները, իրենց հայրերուն մղած հերոսական կուրը զազանաբարոյ եւ արիւնարբութուրքին դէմ, ցուրտն ու տիրող ահաւոր սովը պաշարուած քաղաքին մէջ, ի վերջոյ Հաճնոյ անկումը, համատարած սպանդը եւ վերապրողներուն հերոսական նահանջը:

Ո՞վ ըստ, որ անցեալը անցած է: Անցեալը անցած չէ՝ հաճընցիին համար. ան ներկայ է իր զօրեղ լուշերուն մէջ, կենանի խօսքին եւ իրական պատմութիւններուն մէջ, բայց աւելին՝ իր անսահանջ պահանջատիրութեան մէջ:

Կիրակի, 21 Հոկտեմբերին, առ-

տու կանուխ, Պաթօն Ռուժի Ս. Կարապետ հայ եկեղեցին բացած էր իր դռները եւ իր խնկաբոյր յարկէն ներս կը հաւակիրէր համայնքին բոլոր անդամները՝ Հաճնոյ հերոսամարտին նուիրուած սրբազն Պատարագի եւ հոգեհանգստեան արարողութեան մասնակցելու համար:

Եկեղեցին լեցուած էր հաւատացներու հոծ բազմութեամբ:

Ոչ միայն Պաթօն Ռուժի հայ համայնքի անդամները, այլ նաեւ շրջակայ քաղաքներէն՝ Հիւսթընէն եւ Նիւ Օրլիլնզէն ահազին ազգայններ, ինչպէս նաեւ հիւրեր ժամանած էին հաղորդուելու համար հայոց հոգեպարար եւ մեղսաքաւիչ պատուագով:

«Հայր Մեր» եւ «զՍաղմուերգութիւնս» աղօթքներէն ետք, եկմայեան պատարագի վերացնող ու ներդաշնակ երգեցողութիւնը կատարուեցաւ Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ երգչախումբին կողդէ, երգենուի նուազակցութեամբ տիկին վանի Գալթաքճեանի:

Ս. Խորանին սպասարկեցին

բարեշնորհ սարկաւագներ՝ շրջապատուած ըլլալով երիտասարդ մոմակիր ու քշոցակիր դպիրներով, որոնք մերթ մելամաղձուու ու մեղմանոյշ եւ մերթ պատկառազդու շեշտերով խմբվին երգեցին

Տար. էջ 19

ՊԵՅՐՈՒԹ

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԶՈՐԵՐՈՒ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՑԱՄԵՐԳ

Նոյեմբերի 9ին, Պէտրութի Սէն Ֆոգէֆ եկեղեցւոյ լեկ լեցուն սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Լիբանանի ֆիլհարմոնիկ նուազախումբը համերգը, ղեկավարութեամբ խմբավար Յարութ Ֆազլեանի եւ մասնակցութեամբ յայտնի դաշնակահար Վարդան Մամիկոնեանին:

Արդարեւ տոյն համերգը մաս կը կազմէ Հայոց Յեղասպանութեան զոհերու յիշատակի նուիրուած 100 համերգներու համերգաշարի ծրագրին:

Միջոցառումին ներկայ եղած են պետական պաշտօնեաներ, քա-

ղաքական կուակցութիւններու ղեկավարներ, դեսպաններ, հասարակական գործիչներ եւ հոգեւոր առաջարկներուն:

Բացման խօսքով հանդէս եկած է Լիբանանի մօտ Հայաստանի դեսպան Աշոտ Քոչարեանը: Ան իր երախտագիտութիւնը յայտնեց համերգի մասնակիցներուն, հովանաւորներուն եւ Մշակութի նախարարութեան:

Համերգի ընթացքին հնչած են Արամ Խաչատրւեանի, Ալեքսանդր Յարութիւնեանի, Ղազարոս Սարեանի, Ֆրանց Լիցի գործերը:

ԹՈՒՐՔԻԱ

ՊՈԼՍԱՐԱՅ ՆԿԱՐԻՉ ԱՐԱԿԻՆ ԿԻՒԼԵՐԻ ՑՈՒՑԱՐԱՆՆԵՍԸ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԵԶ

Պէտք:

Սոյն ցուցահանդէսի բացման նախաձեռնութիւնը ստանձնած էր Հայաստանի Մշակութիւն Նախարարութիւնը, հովանաւորներու յայտնեց համերգի մասնակիցներուն եւ օրնութեանը Ակադեմիայի գործերի գործակին Բ.ի.:

Bedros S. Maronian
818/500-9585

Siamanto B. Maronian
818/269-0909

SERVING THE COMMUNITY SINCE 1975

More locations and more ways to service your insurance and financial needs

6300 Wilshire Blvd. Suite 1900
Los Angeles, CA 90048

805 East Broadway
Glendale, CA 91205

300 N. Lake Ave. Suite 500
Pasadena, CA 91101

Seniors 65 & Up Medicare Supplements • Insurance • Prescriptions Drugs RX • Benefits

Insurance coverage can help you financially!
Ապահովագրութիւնը Անհրաժեղութ է
Coverage & Protection
should be on the top
of your priority list.

«ՀԱՅ ՏՊԱԳԻՐ ԳԻՐՔԻ ՈՂԻՍԱԿԱՆԸ»

Յ Նոյեմբեր 2012, Շաբաթ օր,
Վէնքուվըրի (Քանատա) Ս. Վարդան Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ Սեղ-
րակ Գալիքաքեան սրահին մէջ «Հայ Մշակոյթ» Երկրեայ փառատօնի
ծիրէն ներս տեղի ունեցաւ հայ տպագիր գիրքի 500ամեակին
նուիրուած բանախօսութիւն մը, «Հայ Տպագիր Գիրքի Ողիսա-
կանը» խորագիրով: Ձեռնարկը կազ-
մակերպուած էր Քանատահայ Գե-
ղարուեստի Միութեան արեւմտ-
եան մասնաճիւղին (CAAPA Canadian Armenian Association for the Performing Arts) կողմէ: Օրուան
բանախօսն էր Լու Անձելէսէն, Վաչէ
եւ Թամար Մանուկեան Երկրորդա-
կան Վարժարանի հայերէնի ուսու-
ցիչներէն Նորայր Տատուրեան, որ
միաժանակ հայկական հնատիպ գիր-
քերու հաւաքող եւ ուսումնասիրող
է: Մասնաճիւղի անդամ Վազգէն
Տէղիրմէնթաշ ներկաներուն ծանօ-
թացուց հիւր բանախօսը:

թաղուց չըւլ բանիօսրի:
Բանախօսը նախ ներկայա-
ցուց հաջ տպագիր գիրքին «ողի-
սականը», 1500էն մինչեւ 1850,
հետեւելով 16րդ եւ 17րդ դարերու
միջազգային առեւտուրի ծովային

ՀԱԲԱԹՈՐԵՎ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ ՏՕՆԵՑ ՔԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՕՐ

Փաստինայի Ս. Գրիգոր
Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ շաբաթօրեաց
վարժարանը 27 Հոկտեմբեր 2012,
Շաբաթ օր տօնեց «Հայ Մշակութիւն»
Օր»:

Հայկական դրօշի գոյներով
շապիկներ հապած աշակերտները
եւ ուսուցչական կազմը, բոլորուած
հայկական աւանդական սեղանի
շուրջ, վայելեցին հայկական
խոհանոցին ընտիր նմուշներ, ինչպէս
նաև Հայաստանը խորհրդանշող
պտուղներ: Անոնք երգեցին սեղանի
աւանդական երգեր, կատարեցին
Մ. Մաշտոցին ու հայ լեզուին
նուիրուած ուսանաւորներ: Մրահի
մէջ կը ցուցադրուէին նաև տուֆէ
շինուած մանրակերտ խաչքար,
տուտուկ, դարաբաղեան կարպետ

Ճանապարհները: Բանախօսը պատմական տեղեկութիւններ տուաւշատ կամ կանուխէն գիրք տպած հայկական գաղութներու եւ անոնց քաղաքական ու տնտեսական իւրացատուկ պայմաններու մասին:

Բանախօսութիւնը ընդգրկեց
նաեւ հայտառ-թրքերէն գիրքե-
րու պատմութիւնը, հայկական զա-
ւառներու տպագրական կեանքը,
գիրքի հաւաքածոյ կազմելու մի-
ջոցները, ինչպէս նաեւ գրատպու-
թեան եւ մատենագիտութեան հետ
առընչութիւն ունեցող միջազգա-
յին եւ հայկական եղբեր:

Ն. Տատուրեան ցոյց տուալ
նաեւ հայ գրատպութեան ընտիր
էջերէն յիսունէն աւելի նկար, նե-
րառեալ եզակի նկարները այն
գիրքերուն, որոնք չեն յիշուած
մատենապիտական աղբիւրներու մէջ
եւ անոնց գոյութիւնը մինչեւ օրս
անձանօթ մնացած էր:

Բանախօսութեան հետեւեցաւ
Հարց ու պատասխանի բաժիններ-
կոն փակուեցաւ եկեղեցւոյ հոգեւոր
հովիլ Տ. Գեղարդ Ա. Քհնյ. Կարա-
պետեանի զնահատական խօսքով
ու պահպանիչով:

ԱՐԱՄ ԽԱԶԱՏՐԵԱՆ ՀԱՄԵՐԳՎԱՐԱՀՈՒ
ՀԱՆԴԻՍԱԿԻՌՈՒԹԵԱՄԲ ՆՇՈՒԵՑ ՀԵՆՐԻԿ
ԱՆԱՍԵԱՆԻ ՅՈԲԵԼԵԱՆԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՆ

«Ափ մը հող...»՝ սա խորհրդանշական խորագիրն էր ամերիկահայց շնորհաշատ կոմպոզիտոր, խմբավար եւ գրող՝ բազմաթիւ երգերի, խմբերգերի, սիմֆոնիկ ու նուագախմբային գործերի, ինչպէս նաև հարիւրաւոր գրական ատեղծագործութիւնների հեղինակ, Լոս Անձելոսի «Սիփան» երգչախմբի հիմնադիր-ղեկավար Հենրիկ Անասեանի ծննդեան 75 եւ ստեղծագործական գործունէութեան 55-ամեակներին նուիրւած յոբեկեանական երեկոյի, որը տեղի ունեցաւ Սեպտեմբերի 26-ին Երեւանի Արամ Խաչատրեան համերգասրահում:

Երեկոն, որը յարգանքի եւ
մեծարման տուրք էր տաղանդաւոր
հայորդու ապրած բեղուն կեանքին
ու անցած ստեղծագործական ու-
ղուն, կազմակերպւել էր ՀՀ Սփիւռ-
քի եւ Մշակոյթի նախարարու-
թիւնների համատեղ ջանքերով ու
նախաձեռնութեամբ:

Յոբեկեանական երեկոյին մաս-
նակցում էին Ազգային օպերայի
սիմֆոնիկ նւագախումբը, Լու Ան-
ձելոսի «Սիփան» եւ Ազգային օպե-
րային թատրոնի միացեալ երգ-
չախմբերը, որոնց՝ «Կեցցէ՛ Զէ՛-
թուն» եւ «Զարթի՛ր լաօ» երգերի
անասեանական մշակման համատեղ
կատարումով էլ սկսեց համերգ-
երեկոն՝ մահստրո Անասեանի ղե-
կավարութեամբ: Երեկոյի ընթաց-
քում կատարուեցին բացառապէս Հ.
Անասեանի ստեղծագործութիւնները
եւ մշակումները: Դրանք յաջողու-
թեամբ ղեկավարում էր Ազգային
օպերային թատրոնի սիմֆոնիկ
նուագախմբի գեղարուեատական ղե-
կավար եւ գլխաւոր դիրիժոր Կա-
րէն Դուրգարեանը:

Ունկնդիրները ընդգծուած
ջերմութեամբ ընդունեցին Հ. Անաս-
եանի՝ Դուզուկի եւ նուազախմբի
համար գրուած կոնցերտի առաջին
մասի կատարումը, որի մենանուա-
գը փայլուն կատարեց ՀՀ վաստա-
կալոր արտիստ, դուզուկահար Գէ-
որգ Դաքաղեանը: Համերգային հա-
մարները պարբերաբար ընդմիջ-

Եւ տոհմիկ արուեստներ ներկայացնող այլ առարկաներ, բոլորը բերուած աշակերտներու տուններէն:

Վարժարանը 22 Սեպտեմբերին
ալ հայրենաշունչ յայտագիրով մը
տօնած էր Հայաստանի Հանրա-
պետութեան 21ամեակո:

Ա. Գրիգոր Լուսաւորիչ
շաբաթաօրենաց վարժակը:

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ
դասարաններով կը սպասարկէ Սան
Կապրիէլ հովիտի հէն 12 տարեկան
(8րդ tasaran) հայոր-դիներուն:
Վարժարանին առաքե-լութիւններէն
մէկն է նաեւ իր աշակերտները
քաջալերել ու հայերէնի անհրաժեշտ
գիտելիքներով օժտել, որպէսզի
անոնք կարենան, ըստ ցանկութեան,
հայկական երկրորդական վարժա-
րան յաճախել:

ւում էին Հենրիկի Անասեանի անցած
ուղղու մասին պատմող տեսահո-
լովակներով եւ մաէստրոյին
ուղղուած շնորհաւորական խօսքե-
րով ու ուղերձներով:

ՀՀ Սփիւռքի նախարար Հրանուշ Յանձնութեանը, շնորհաւորելով յոբեկտարին, նրան բնութագրեց որպէս լաւ հայ, փայլուն արւեստագէտ, ով 55 տարի շարունակ հայ երգարուեստն է տարածել աշխարհով մէկ եւ իր գործունչութեամբ կամքջել է Սփիւռքը եւ Հայաստանը՝ դրանով իսկ իր մեծագոյն նպաստը բերելով Սփիւռքում հայապահանութեան նուիրական գործին: Մայստրոյի արուեստի երկրպագուների բուռն ծափերի ներքոյ Հ. Յակոբեանը Սփիւռքի նախարարութեան կոմիտասի մեղալով պարզեւատրեց Հ. Անասեանին, որից յետոյ կատարեց եւս մէկ հաճելի պարտականութիւն՝ Հենրիկ Անասեանին հանդիսաւորութեամբ յանձնելով ՀՀ քաղաքացու անձնագիր: ՀՀ նախագահի հրամանագով ծննդեան 75-ամեակի կապակցութեամբ Անասեանին շնորհուել է ՀՀ քաղաքացիութիւն:

Երեկոյի ընթացքում, ի շարս
բազմաթիւ չնորհաւորանքների,
Մայր Աթոռ Սուրբ էջմիածնի
ներկայացուցիչը ընթերցեց Գարե-
գին Բ. Ամենայն Հայոց կաթողիկո-
սի չնորհաւորական ուղերձը, իսկ
Հանրային ռազիոյի գործադիր տնօ-
րէն Ա. Ամիրեանի չնորհաւորական
խօսքում ասւում էր, որ Հենրիկ
Անասեանի ստեղծագործութիւննե-
րից շատերը իրենց արժանի տեղն
են գտել Հանրային ռազիոյի ոսկէ
ֆոնդում եւ ռազիունինդրի պա-
հանջով յաճախ են հնչում Հանրա-
յինի եթերում։

Արմատ արմալուս։
Մահսարօ Անսաեանը իր
կողմից Հայաստանի ազգային
պատկերասրահին նուիրեց իր
սեփականութիւնը հանդիսացող
մի արժէքաւոր կտաւ՝ պոլսա-
հայ յայտնի նկարիչ Քրիստիան
Սալիկրիի «Կոմիտասի գիման-
կարր»։

VISIT YOUR APP STORE AND DOWNLOAD FREE!

THE FIRST ARMENIAN NEWS OUTLET APP AVAILABLE FOR ALL YOUR DEVICES

massis Weekly

Volume 32, No. 42

Saturday, November 17, 2012

Armenia, France Vow Stronger Ties Hollande Reiterates Pledge to Redraft the Armenian Genocide Bill

PARIS -- Armenia and France accentuated their longstanding friendly relations and pledged to boost economic and political ties as their leaders met in Paris on Monday.

Armenian President Serzh Sarksian, who arrived in France on a three-day official visit the previous night, was received by his French counterpart Francois Hollande in the Elysee Palace, with the agenda of the talks ranging from economic cooperation to Nagorno-Karabakh and other regional concerns including Syria and Iran. The sides also addressed the prospect of a new legislation in France to criminalize denial of the 1915 Armenian Genocide in Ottoman Turkey.

After the meeting the two leaders made statements for the press.

One of the major issues on the agenda of the talks that lasted for nearly an hour was the Nagorno-Karabakh settlement in which France acts as one of the international mediators between Armenia and Azerbaijan.

Hollande stressed that France saw a settlement within the framework of the so-called Madrid principles and

vowed continued French mediation in finding a solution to the protracted conflict.

"France, which is a member of the Minsk Group, will do everything to make the negotiations reach their conclusion. As you know, the negotiations were suspended at one point, but now they have resumed," said the French leader.

Hollande also told the media that he discussed with Sarkisian other regional concerns, including the crisis in Syria and developments around Iran.

Expressing his understanding of Armenia's cautious position on Syria where there is a sizable ethnic Armenian community, the French leader still stressed that Syria needs a change of its regime. He did not elaborate on discussions involving Iran, only saying that he hoped the messages made at the meeting would get across through the Armenian president.

For his part, Sarkisian thanked the French government and people for their positions affirming the Armenian

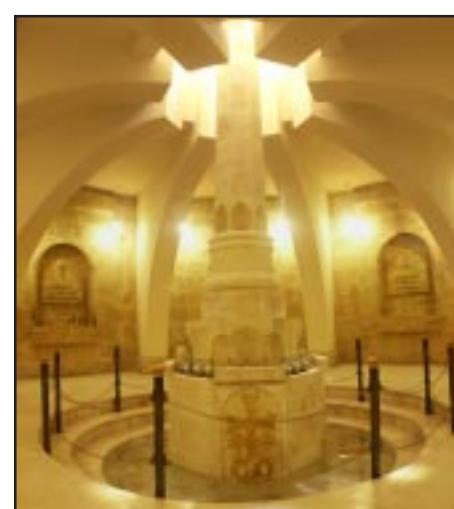
Continued on page 4

Armenian Genocide Memorial in Deir ez-Zor Damaged after Shelling

Holy Martyrs Memorial Complex and a nearby chapel in the town of Deir ez-Zor (450 kilometers to the northeast from capital Damascus) has sustained some damage caused by bomb shelling and explosions. The complex immortalizes the memory of hundreds of thousands of Armenians killed during the Ottoman-era death marches through the Syrian desert.

A video footage distributed on YouTube by Syrian opposition groups shows damage in the interior of the complex with fallen stones and shattered glasses.

Late last month the Armenian Surp Gevorg (St. George) church located at a scene of continuing fighting

between the Syrian army and rebels in Aleppo was seriously damaged by fire.

ACA-PAC Calls on President Obama for Stronger Support to Armenian Issues

LOS ANGELES -- The Armenian Council of America PAC sent a letter addressed to Barack Obama congratulating him on his reelection as the President of the United States. The letter also noted the community's hopes that the administration will address issues of great importance for Armenian Americans. The following is the letter in its entirety:

Dear President Obama,

The Armenian Council of America-PAC (ACA-PAC) would like to take this opportunity to congratulate you on your momentous victory in the 2012 Presidential Elections.

Your plans set forth to recover the economy and the urgency to restore faith in the American working class has evoked a new sense of confidence that was lost in the American people during these harsh economic times of home foreclosures, unemployment and poverty.

We applaud your conviction in

giving every American a chance to succeed and ensuring that healthcare will be available and affordable for the middle class and low-income families.

As a proud Armenian-American political organization that endorsed you for your second term as President, we hope that in the next four years your Administration will address the fol-

Continued on page 4

Armenia Seeks Broader Ties to Upgrade Its Defense Industry

YEREVAN -- Armenia intends to expand its military-technical cooperation with international partners, including some NATO-member states, as part of an ongoing reform of its defense industry, a representative of military authorities in Yerevan said on Wednesday.

Defense Ministry spokesman Artsrun Hovannissian told RFE/RL's Armenian Service (Azatutyun.am) that negotiations in this direction were underway with a number of potential partners, including some leading companies in the West.

"In this sphere we try to cooperate not only with our traditional partners, but also with the world's leading companies of the industry, and their experience is very important," he said, adding that details about cooperation projects will be announced as soon as specific agreements are reached.

The Defense Ministry representative emphasized that Armenia examined prospects of being involved in

"interesting and attractive projects" not only with former Soviet countries and Warsaw Pact members but also Western countries, including those representing NATO.

Senior military officials in Armenia began to talk about the need to upgrade the country's military-industrial complex still about two years ago. In December 2011, Armenian President Serzh Sarkisian approved the concept of reforms and development for the defense industry, with a number of agreements promoting these reforms announced in the recent period.

Last month Armenia announced plans to bolster its domestic defense industry through closer ties with NATO member states as Armenian Defense Minister Seyran Ohanian and his Italian counterpart, Admiral Giampaolo Di Paola, visiting Yerevan, signed an agreement on wide-ranging bilateral military cooperation. Later in October,

Continued on page 4

NKR Foreign Minister Calls on the UN to Assist in the Rehabilitation of the Stepanakert Airport

NEW YORK--Nagorno Karabakh Republic Foreign Minister Karen Mirzoyan has circulated a letter, as a document of the General Assembly and Security Council in the United Nations Organization, calling for their assistance in the re-opening of Stepanakert airport.

According to the letter Azerbaijan has started a fraudulent campaign aimed at misleading the international community and justifying its policy of using force or threat of force against the people of Nagorno Karabakh.

The rehabilitation of the Stepanakert airport is the sovereign right of the NKR and pursues solely civilian and humanitarian objectives, including realization of such a basic human right as freedom of movement. Freedom of movement of the civilian population of the NKR alongside with other human rights outlined in the Universal Declaration of Human Rights and other core international instruments have already been continuously and vehemently undermined by the ongoing Azerbaijani blockade. This stance of Azerbaijan is a clear manifestation of its upright disregard for human rights and fundamental freedoms as a continuation of its policy of collective punishment of civilian population, reads the letter of the NKR Foreign Minister.

The threats of Azerbaijan to shoot down civil aircrafts in particular, violates the provisions of the Chicago Convention on International Civil Aviation and runs counter to the commitments undertaken in the framework of the negotiation process mediated by the OSCE Minsk Group Co-Chair states, to reject any threat or use of force against civil aircraft, pursue the

matter through diplomatic steps, and refrain from politicizing the issue.

Such threats, along with the statements on the highest level declaring all Armenians of the world as enemy number one of Azerbaijan are a vivid example of the long-established anti-Armenian hysteria and xenophobia of the Azeri state policy. The pardon and nationwide glorification of Ramil Safarov, Azerbaijani officer, who was convicted to the life imprisonment in Hungary for perpetuating brutal hate crime, a manslaughter, is the most shocking yet just recent manifestation of this policy. In this context, my Government considers the steps taken by the Government of the Republic of Azerbaijan, in particular declarations on undertaking "all necessary measures" in order to prevent the functioning of the Stepanakert Airport along with previous threats to shoot down civil planes as irresponsible and politically charged actions, is mentioned in the letter.

Minister Mirzoyan called upon the UN Secretary General, the UN and its specialized agencies, as well as all peace-loving Member States to assist in the rehabilitation of the Stepanakert airport in order to ensure that the people of the Nagorno Karabakh Republic is able to exercise their basic human rights and fundamental freedoms.

The NKR Foreign Minister expressed strong belief that the rehabilitation of the Stepanakert airport will contribute to the realization of aims and objectives of the Convention on International Civil Aviation and may also serve as a confidence building measure contributing towards progress in the negotiation process under the auspices of the OSCE Minsk Group Co-Chairs.

Armenia Beat Lithuania 4-2 in Soccer Friendly

YEREVAN -- Armenia beat Lithuania 4-2 in a spectacular Wednesday friendly at Yerevan's Republican Stadium that was also a farewell game honoring their long-time captain Sargis Hovsepyan.

Hovsepian, 40, making his 132nd appearance for the team after staying in soccer for more than two decades, played only the opening five minutes letting a substitute continue. He drew big applause from fans in the stands as he headed off the pitch into a chilly night and possibly up to an equally successful career as a manager with the national team.

On the field, meanwhile, Hovsepian's former teammates were finally scoring goals that have been few and far between during this ending season.

Striker Edgar Manucharyan opened the scoring in the 6th minute, followed by goals from Karlen Mkrtchyan (48th minute), Henrikh Mkhitaryan (55th minute) and Aras Ozbilis (71st minute). Lithuanians managed to score twice in the meantime (in the 66th and 83rd minutes).

Major Armenian Genocide Film Launched at TUMO Center

YEREVAN -- Producers of the upcoming feature "Three Apples Fell From Heaven," a drama set against the backdrop of the Armenian Genocide, gathered at Tumo Center for Creative Technologies in Yerevan to introduce award-winning director Shekhar Kapur who was in the country to scout locations for the film.

"This is a challenging project that reveals a shameful chapter in world history," said Kapur whose movies, including "Elizabeth" and "The Golden Age," have earned nine Academy Award nominations. "I am not one to back down from a challenge and I believe the world is ready to join me in finally examining this tragedy and its far-reaching consequences. My films aspire to put human faces on history and I think that's what make them relevant. That's what I hope to do in depicting the Armenian Genocide."

The Tumo Center event was held to welcome the production team to Armenia where they hope to do some of the filming. "Three Apples Fell from Heaven" is based on Micheline Aharonian Marcom's award-winning novel of heroism and heartbreak set against the savage backdrop of the Ottoman purge of its Armenian population during the years 1914-1917. The film's executive producer, Vahe Yacoubian, introduced author Marcom, along with producer/actress Sona Tatoyan and her husband, Oscar-nominated screenwriter José Rivera (The Motorcycle Diaries) who has adapted Marcom's novel for the screen. They were joined on the podium by the film's French producer, Edgard Tenembaum, and Turkish co-producer, Cigdem Mater.

"I cannot express my joy in work-

ing with Shekhar Kapur on this project," says Tatoyan. "José and I just spent a week with him in Yerevan working on the script and location scouting. I'd read that he is a director who works at the intersection of art, myth and activism and that is a perfect description for this film." Tatoyan continues, "The film is the first of its kind - an epic historical drama to be filmed in a country with little film infrastructure. "Three Apples" will be the catalyst to creating a world-class film industry in Armenia so it really is an act of activism. The other important thing to note with the film is that it is a co-production with Armenia, France and Turkey. This is obviously historic and challenging in an amazing way. The film is not only a narrative about genocide. It works on several levels. Like the book, it is surrounded by passion and love. We want to share the film with people around the world, with all cultures and people of all faiths. Not only with Armenians, but with all human beings who look at genocide as a universal tragedy."

"Launching this film in Armenia, surrounded by so many talented artists and internationally recognized filmmakers, was an emotionally charged experience," adds Yacoubian. "It gave the proper inspirational foundation for making a film that will commemorate the Armenian Genocide and help pave the way for a peaceful and harmonious future for humanity."

Following the presentation, the film's co-producer, Alex Kalognos, hosted a closing reception that allowed guests a closer look at the state-of-the-art Tumo facility, and Kapur continued to share his impressions of being in Armenia for the first time and his deep respect for the historical significance of "Three Apples" story.

Syrian Armenians Get Housing Rent Subsidy in Armenia

YEREVAN -- Officials at the Yerevan office of the Armenian General Benevolent Union (AGBU) said on Friday that they provided last month between 40,000 and 60,000 drams (\$100-150) in financial assistance to some 220 Syrian Armenian families renting apartments. They said they have received more than 200 applications for such aid this month.

The applications are processed by an 11-member panel that consists of mostly Syrian-born AGBU officials. According to Aruzh Yesayan, head of the task force, the scheme is designed for socially vulnerable families that struggle to pay rent in Yerevan. This is why, he said, Syrian nationals who rent expensive apartments in the city cen-

ter, own property or have well-paid jobs in Armenia are not eligible for the assistance.

"In general, if a person is employed, we treat them a bit more strictly," Yesayan told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am).

Marine Aleshai, her husband and son are among the beneficiaries of the AGBU scheme. They received 60,000 drams in October to pay half of their apartment rent.

The family has rented a one-bedroom apartment in Yerevan since fleeing Syria in August. In Aleshai's words, her 60-year husband and young son have still not found permanent employment. "We are unemployed for the first time in our lives,"

Continued on page 3

UN Agency Protests Lease of Historic Armenian Church in Northren Cyprus

CYPRUS -- An organization for religious foundations in northern Cyprus (occupied by Turkey) has leased an historic and beautifully restored Armenian site through an unfair and opaque tender procedure, the United Nations Development Program-Action for Cooperation and Trust (UNDP-ACT) program have said, the Cyprus Mail reports.

EVKAF, that oversees religious foundations in the north, leased in August the 14th century Armenian Church of Sourp Asdvadzadzin and Monastery complex (AMD) in the Arabahmet area of northern Nicosia that was renovated with UNDP-ACT funds as part of reconciliation efforts.

Turkish Cypriot press reports named the Near East University as the winner of a ten-year tender to turn the monastery into a cultural centre.

According to Vartkes Mahdessian, the Armenian representative in parliament, such a move goes against the project's original intention.

"The objective was to have a multi-communal area where communities could come together and for the church to be used as a place of worship by the Armenian community," he said yesterday.

UNDP-ACT echoed Mahdessian's concerns in a news release yesterday.

Stakeholders worked "to restore the site to international standards so that it could encourage peace and reconciliation between all of the communities in Cyprus," said the statement from UNDP-ACT and the United States

Agency for International Development (USAID).

Although UNDP-ACT and USAID did not name the tender winner, they recently said that they learned that "the site had been leased by EVKAF through a tender process that was neither fair nor transparent."

"We have expressed our serious concerns to EVKAF about this unacceptable result," the news release said.

USAID and UNDP-ACT put •3.5 million into what they have called a "visionary endeavour" and a "unique confidence building measure" referring to efforts to build trust among the island's communities.

"UNDP and USAID look forward to a speedy resolution of this issue so that we can continue to support all communities in Cyprus on cultural heritage initiatives," the news release said.

Mahdessian said that the news release "enforces our efforts" adding that they have been meeting with diplomats and representations "and we are waiting for an outcome whereby justice will be restored."

As a first step, the tender procedure must be annulled, Mahdessian said. According to the UNDP and USAID, the Turkish Cypriot leadership agreed to investigate the outcome and take action "as appropriate".

The AMD includes historic buildings partially surrounded by a tall masonry wall and including a Gothic masonry church and part of a monastery complex. It was in poor condition when the decision to fix it was taken.

Syrian Armenians Get Housing Rent Subsidy

Continued from page 2

she said.

"We are running out of savings and have to sell personal jewelry to get by," another middle-aged woman told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am) as she applied for housing aid at the AGBU office.

According to government estimates, there are currently about 5,000 Syrian citizens of Armenian descent living in Armenia. There were an estimated 80,000 Armenians in Syria before the outbreak of bloody unrest in the Middle Eastern state.

The AGBU, which is headquartered in New York, announced in August that it has set aside \$1 million for humanitarian assistance to the

Syrian Armenians. Other Armenian institutions and individuals are also making efforts to help the struggling community. In particular, the Echmiadzin-based Mother See of the Armenian Apostolic Church donated \$200,000 to its Syrian diocese last month.

A school initiated by Guligian Charitable organization in Yerevan has enabled scores of children of Syrian Armenians who fled violence in Aleppo and other cities and towns of Syria to study in their usual language of instruction, the Arabic, as well as with the use of the curricula typical for schools in their native Middle Eastern country. Currently over 270 students are enrolled in classes first to ninth grades.

German Kultur Radio Station: Hasan Cemal's "1915. Armenian Genocide" is an Brave Book

"Brave book", this is how the book of Turkish writer Hasan Cemal "1915. Ermeni Soykırımı" which means "1915. Armenian Genocide" was considered by German "Culture" radio station. As reports Armenpress on November 13 outstanding German radio station has devoted a whole program to Cemal's book, his observations on Armenian Genocide and their friendship with Hrant Dink. The program mainly referred to the confession of Hasan Cemal about his grandfather who participated in the massacres of Armenians.

"The issue of Armenian Genocide has been a taboo in Turkish history for a long time, and Hasan Cemal has been raised with this taboo. His own approaches, issues and perceptions Cemal has collected in his book "1915. Armenian Genocide". The cover of the book reflects Cemal putting white carnations near the flame in Tsitsernakaberd memorial" noted the radio station. The station quoted Cemal as saying "I was feeling to destroy the "wall" of taboo inside me. But I remembered the word of my friend, Hrant Dink when saying "Let's finally come together and respect our pain".

The author of the book has earlier stated "We cannot move forward without confronting and taking into consideration the events of the past. We cannot

keep an eye on the anguish of the past. Moreover the pain of 1915 is not a story, it is a current day issue".

The first chapter of the book runs how Hasan comes to know 1915 events. Then the author dwells on how he became to be called "parricide" after coming forth with his obtained information and statements in the course of Hrant Dink's assassination hearings in 2006. The second chapter of the book tells the author's way of thinking before reveal of 1915 events and reportedly how it changed in the course of the time. The most interesting part of the book is the third chapter entitled "Pasha Grandfather or Cemal Pasha family". This chapter tells about 1915 Armenian Genocide organizer Cemal Pasha and his family. Hasan Cemal has repeatedly stated he recognizes 1915 events Genocide. He visited Tsitsernakaberd and laid a wreath at the Genocide Memorial in 2008.

German "Culture" has concluded its program referring to the 100th anniversary of Armenian Genocide which will be respected by Armenian all over the world." Whether Turkey will manage to conclude peace with Armenia or not. This process should be supported by such brave and courageous people as Hasan Camal" noted German journalist.

If Allowed to Install the Statue of Aliyev, Let's Install One for Pinochet and Mubarak

By Ellen Barry

When the Mayor of Mexico City inaugurated a pretty little garden fronted by a very large statue at the edge of the central Chapultepec Park last summer, it seemed another step forward in his drive to improve the quality of life in this impossible city.

But a quick check on Google might have spared Mayor Marcelo Ebrard from what happened next. Speaking off the cuff, the mayor praised the statue's subject — a complete stranger to many Mexico City residents — as "a great political leader, a statesman."

The statue portrays Heydar Aliyev, who ruled Azerbaijan with a stern hand after the breakup of the Soviet Union. A K.G.B. general and Communist Party boss, who died in 2003, Mr. Aliyev made himself the center of a cult of personality, his image gracing villages across the tiny country.

The admiration has spread since his son, Ilham H. Aliyev, became president nine years ago. Statues have gone up in Russia, Ukraine, Turkey, Egypt, Georgia, Romania and Serbia in homage to the father of modern Azerbaijan.

"In Mexico City, on our main avenue, our Champs Élysées, there are statues of Gandhi, Churchill — and Aliyev," said Denise Dresser, a writer and academic who sits on a citizens'

commission that oversees projects for Chapultepec Park, which is Mexico's own Central Park. Officials in Mr. Ebrard's cabinet were tongue-tied. They argued that it was not Mexico's place to pass judgment on other countries' leaders. That unleashed a spate of commentary in which writers threw out the names of undesirable strongmen who might one day find a pedestal on Mexico City streets under such reasoning.

"It's a mistake, and we should have evaluated that this could be problematic," Mr. Ebrard said. "Since they said, 'This is the father of the country, Azerbaijan opened relations with Mexico in 2004, everything's O.K., we are part of the United Nations, we have elections,' we didn't think there would be a problem."

If it is allowed to install the statue of Aliyev, let's install the one of Pinochet and Mubarak.

**Director of Moscow bureau of
the New York Times**

Lecture by Dr. Lerna Ekmekcioglu on Armenians in the Early Turkish Republic at NAASR

BELMONT, MA -- Dr. Lerna Ekmekcioglu, McMillan-Stewart Career Development Assistant Professor of History at the Massachusetts Institute of Technology, will give a lecture entitled "Wishful Thinking or Insidious Camouflage? Armenians Responding to the New Turkey (1923-1933)," highlighting NAASR's 2012 Christmas Open House on Thursday, December 6, 2012. The Open House will begin at 6:00 p.m. and conclude at 11:00 p.m., with Ekmekcioglu's talk set for 8:00 p.m. The evening's events will take place at the NAASR Center, 395 Concord Ave., Belmont, MA.

Special Book Sale and 2013 Project SAVE Calendar Available

Both before and after the lecture, NAASR's bookstore will be open and feature a one night only 20%-off sale, with additional discounts of 40% or more on selected titles. Numerous recently published titles will be available.

Ruth Thomasian, Founder and Executive Director of Project SAVE Armenian Photograph Archives, will be on hand with the 2013 calendar "Armenians a Century Ago: In the Homeland and Diaspora." The calendar, as always featuring remarkable photographs from Project SAVE's enormous archival collection, provides a glimpse of the diversity of Armenian life during the pre-genocide years.

A Look at Armenians in the Early Years of the Turkish Republic

Dr. Ekmekcioglu will be speaking at NAASR for the first time. Her lecture will examine the previously under-studied Armenian community in Turkey in the first decade of the Turkish Republic. How did Armenians respond to the establishment of the new Turkey in 1923? Was this Republic really "new" for them? What can we learn about the early Turkish Republic when we look at it from the perspective of its Armenian citizens?

Focusing on 1920s and 30s Armenian spokespeople, intellectuals, and lay and religious leadership, Ekmekcioglu will demonstrate that Armenian responses to the state's policies (homogenization, secularization, Westernization) included cooperation, accommodation, and camouflaging, as well as certain forms of more overt

resistance that took the shape of calls to preserve Armenianness inside those spaces in which the state did not care or dare to interfere. She argues that neither the Turkish Republic's policies nor the Armenian responses were completely new. The Ottoman past mattered much more than either group would admit.

Dr. Ekmekcioglu joined M.I.T. in 2011 after a post-doc year at the University of Michigan's Armenian Studies Program. The holder of a doctorate from New York University, she teaches courses related to the modern Middle East, with a focus on its ethnic diversity and majority-minority relations. She is also affiliated with the Women and Gender Studies Program and teaches courses on gender in the Middle East and North Africa. As the holder of the McMillan-Stewart Chair she organizes lectures that pertain to women in the developing world.

She is currently working on a monograph titled *Surviving the New Turkey: Armenians in Post-Ottoman Istanbul*, which analyzes the ways in which survivors of the Armenian genocide who continued living inside Turkish borders crafted themselves a new presence to be able to co-habit peacefully with the perpetrator society.

More information about Ekmekcioglu's lecture, the NAASR Christmas Open House, or NAASR and its programs for the furtherance of Armenian studies, research, and publication may be had by calling 617-489-1610, faxing 617-484-1759, e-mailing hq@naasr.org, or writing to NAASR, 395 Concord Ave., Belmont, MA 02478.

ACA-PAC Calls on President Obama

Continued from page 1

lowing issues that are of great importance to Armenian-Americans:

1. Urge Azerbaijan to refrain from hostile rhetoric and actions against the Republics of Armenia and Karabagh and seek a lasting settlement for Nagorno-Karabakh conflict based upon America's founding commitment to the principles of democracy and self determination.

2. Urge Turkey to reopen its border with Armenia without any pre-conditions and re-emphasize the need for Turkey to come to terms with its

own history and accept the Genocide as a historical fact.

3. Utilize the proper English term of Genocide in reference to the Genocide of Armenians by the Young Turks in the Ottoman Empire.

4. Have your foreign policy team pay more attention to issues of governance and development in the Republic of Armenia.

5. Make the safety and security of Armenians and other vulnerable minority communities affected by the Syrian conflict a priority.

We are looking forward to your leadership in these matters for the next four years and beyond.

Hoy Lari to Perform at UACC Church on December 2nd

LOS ANGELES, CA

-- The dynamic Armenian Children's singing duo Hoy Lari will return to perform a free concert at the United Armenian Congregation Church (UACC) in Universal City, CA. Hoy Hari accepted the invitation to return to UACC due to popular demand from the community.

All Parents and grandparents are encouraged to bring their children, grandchildren and their friends to enjoy the duo on Sunday December 2nd at 4:30 PM in the church's social hall. "We are thrilled to have Hoy Lari come back to UACC and perform for our children and the Armenian Community in Los Angeles" said Movses Sherbetjian the chairman of the UACC Christian Education Committee. "This is part of our outreach to the greater Los Angeles Armenian Community with free programs for children and adults." All proceed from this year's concert

will be donated to Syrian Armenian Relief organizations.

Hoy Lari has released 4 CDs to date with an upbeat mix of songs that entertain and educate children from toddlers to preteens!

The church is located at 3480 Cahuenga Blvd. West, Los Angeles, CA 90068. Ample free parking is available. For more information on UACC or this concert, contact the church at 323-851-5265 or uacc-church.org.

Armenia, France Vow Stronger Ties

Continued from page 1

Genocide.

Speaking about prospects of economic cooperation Hollande said that France was the second largest investor in Armenia's economy. Still, he stressed the need for deepening economic ties. He said that French-Armenian economic ties could be expanded especially in the transportation and agricultural sectors.

"We, indeed, would like the French capital to expand in Armenia," Sarkisian underscored. "This time I have come to France to tell the French president, the very good friend of mine and the Armenian people, Francois Hollande, that Armenia is deeply interested in expanding the agenda of Armenian-French relations."

Hollande said he accepted Sarkisian's invitation to pay a state visit to Armenia next year.

The meeting between Armenian and French Presidents was followed by a state dinner in honor of Serzh Sarkisian.

During the dinner Francois Hollande reiterated the pledge to re-draft the bill criminalizing the Armenian Genocide denial in France, stress-

ing the need to ensure the legal framework to avoid censorship by the Constitutional Council.

Sarkisian Interview with Le Figaro

In an interview with the French daily, *Le Figaro*, Sarkisian urged Turkey to follow the example of France in facing the past by admitting that the Ottoman-era massacres of more than 1.5 million Armenians constituted genocide. However, he stressed that Armenia did not intend to damage Turkey by its welcoming the affirmations of the Armenian Genocide by the world governments. "Our policy is not based on the desire to harm Turkey. It is based on clear principles. We want Turkey's ties with France and other European countries to expand, so that Turkey can, through these relations, embrace European values."

"French presidents have had the strength to face history. I applaud their courage. I will ask President Hollande to tell Turkish authorities how he personally condemned the deportation of Jews and their incarceration in concentration camps [during the Second World War]. This could serve as a lesson for the leaders of Turkey," said Sarkisian.

Armenia Seeks Broader Ties

Continued from page 1

after talks with the visiting United States Secretary of the Navy, Ray Mabus, the Armenian defense chief, in particular, declared that Yerevan hoped to start cooperating with U.S. defense industries.

Finally, last week, the Armenian government approved an agreement under which Armenia and Russia are to start jointly manufacturing weapons and other military equipment in what is expected to give a further boost to the already existing close defense ties between the two allies.

The Armenian Defense Ministry official stressed that deeper military-technical cooperation with Russia is of key importance to Armenia considering the fact that the bulk of the weaponry used by Armenian armed forces is of Russian make.

Hovannisian did not exclude that weapons jointly produced by Armenian and Russian enterprises could also be sold to third countries on the international market.

"The primary task for us is to upgrade and rearm our armed forces, but the industry may also take some types of weapons to the market," he said.

ՏՕՆ ԱՐԲՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆՎԱՑ

ԳԱԼԻՖՈՐՆԻԱՆՅ ՀԱՅ ԳՐՈՂՆԵՐՈՒՄ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆԸ ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ ԽՈՍՔ

ԱՐԴԻՇ ՎԱՀԱԳՆ

Գիրի եւ մշակովթի դպիրներուս համար, ինչքան լաւ է, որ գոնէ տարին անգամ մըլ, Հոկտեմբերի կէսերուն, ազգովին, պահ մըլ կ'ամփոփուինք ու յետաղարձ ակնարկով, առիթը կ'ունենանք հաշուեկշուը կատարելու մեր հոգեկան եւ իմացական գանձարանին: Այս առիթով է որ, այսօր, դարձեալ հաւաքուած ենք հոս, տօնելու Սրբոց Թարգմանչաց տօնակատարութիւնը: Անտարակոյս, մեր ազգային, հաւաքական այդ մեծագոյն տեսլականին փառաբանման ու պահացումին պատիւ տալով, մենք կ'արտայացտենք մեր երախտազգիտութիւնն ու անսահման շնորհակալութիւնը այն երախտաշատ հայրերուն, որոնք կարելի դարձուցին այդ հրաշագործութիւնը, զոր կը կոչենք Հայ Գիրերու Գիւտ: Արդար է որ, իրենցց ու ուժենչուած, անգամ մըլ եւս հաստատ վճռակամութեամբ, ազգովին անցնինք ուղղակի գործի, ոչ միայն պահպանելու այլ մանաւանդ շարունակելու գրական ու մշակութային կոթողական այն աւանդը, զոր մաշտոցեան Ոսկեղարով պարզեւուեցաւ հայ սերունդներուս: Որովհետեւ, բաւարարուելով անցեալի սիրանքներուն գովեստով միայն, սուրք տուած կ'ըլլանք ինքնախաբութեան, անտեսած կ'ըլլանք այդ աննման ժառանգին իսկ սպառնացող մերօրեայ բազում վտանգներն ու սաղրանքները, որոնք կամաց թէ ակամայ, արդիականութեան եւ ցlobalism կոչուող տիեզերականութեան հետասահ յորձանուտներով կոչուած են մեզ տանելու համատարած ուժացումի եւ այլասերումի: Կենսական է ուրեմն, որ մշտապէս ի մտի ունենանք անցեալի եւ ներկայի այս սերտ, կապակցուող զուգահեռականը, երբ կը փորձենք արժեւորել եւ զնահատել թարգմանչաց շարժումին աննախընթաց տարողութիւնը:

Հայոց Աշխարհը հինգերորդ
դարը կը դիմագրաւէր ահաւոր
տագնապով մը: Երկիրը բաժնուած
էր այդ օրերու երկու մեծ տիրա-
կալութիւններու, Հռոմա-Բիւզան-
դական եւ Սասանեան Պարսկաս-
տանի միջեւ: Յոյներու լուծին
տակ, արդէն ջնջուած էր հայ
պետականութեան ամէն հետք, եւ
Երկիրը կը կառավարուէր յոյն կամ
դրածոյ կուսականերով: Իսկ պարս-
կականին մէջ, Արշակունեաց մեր
հարաստութիւնը հոգեվարքի մէջ
էր, լոկ անուանական, չըսելու
համար խամաճիկ՝ իր Վուածշա-
պուհ արքայով: Քրիստոնէու-
թիւնը որ պահ մը նոր կենսունա-
կութիւն պիտի բերէր ու բանար
վերազարթնումի եւ ինքնուրոյնու-
թեան նոր հորիզոններ, հարիւրամ-
եակ մը ետք, տակաւին կը մնար
ձեւական ու անհաղորդ՝ մեր շինա-
կան եւ աշխատաւոր զանգուածնե-
րուն, ինչպէս նաեւ յոյլ եւ պա-
ռակտուած ազնուականութեան մօտ,
լեզուի պատուարներուն պատճա-
ռով.- մեր պետական զրատումներն
ու դպրութիւնը կը կատարուէին
յունարէնով իսկ եկեղեցին ալ
աղօթքներն ու շարականները կը
մատուցուէին ասորերէնով, հայե-
րէն գիրերու չգոյութեան պատճա-
ռով: Պետութիւնը շատ անզամ կը
դիմէր յոյն գրապիրներու եւ ատե-
նակալներու օգնութեան, իսկ մեր
եկեղեցին ալ կը վիստար ասորի

վարդապետներով եւ եպիսկոպոսներով, որոնք լայնօրէն քաջալերուած էին եւ պաշտպանուած պարսկական տիրակալութեան կողմէ՝ արգելակելու համար ցունական ներթափանցումն ու թեքումը։ Հետեւաբար այլասերումն ու օտարացումը կը սպառնար ամէն կողմէ, թէ պետականութեան եւ թէ ազգային Եկեղեցին։ Առ ի չորէք քրիստոնէական նոր դաւանանքի ողիին թափանցման կարելիութեան, շատ մը հեռաւոր գաւառներուն մէջ, հեթանոսական ծէսերը, բարքերն ու հաւատքի մտացնութիւնները կը մնային կենդանի եւ կը սպառնային նոր երկիրեղում մը յառաջացնել հայութեան մէջ։

Բարեբախտաբար, մեր ժողովուրդի կարեւորագոյն յատկանիշ-ներէն ամենահիմնական գործօնը՝
- ծանր, ճգնաժամաժային կացութիւններու մէջ իսկ գտնել, ի յայտքերել հրաշածին փրկութեան ելքը, - դարձեալ կատարեց կարեւորի դերակատարութիւնը: Գտնուեցան տեսլապաշտ, խիզախ եւ խորափակնաց այլրեր, ինչպիսիք էին Մեսրոպ Մաշտոցն ու Սահակ կաթողիկոսը, որոնք խորապէս գիտակցելով տագնապի էութեան, գտան փրկութեան միակ ելքը. Հայ գիրերու գիւտն ու տարածումը:

Մեսրոպ, ըլլալով միանգամացն նախ զինուորական, արքունիքի ատենակալ զրագիր եւ ապա կրօնական քարոզիչ, անձիջականորէն զգաց հայերէն լեզուին զիրչունենալու մահացու հիւանդու-

թեան լուրջ հետեւանքները եւ
մարդարէական իր տեսլականով
զնաց վարակել կաթողիկոսն ու
Արքան, որոնք միրայօժար հովա-
նաւորեցին եւ վարկաւորեցին անոր
յղացումն ու գիրերու գիւտի հե-
տազօտութիւնը: Մեսրոպ, նախ փոր-
ձարկեց Ասորի եպիսկոպոս Դանի-
էլի մօտ գտնուող 22 որպէս թէ
հայերէնի շինծու տառերը, բեր-
ուած՝ ասորական, յունական եւ
պարսկական ալբենարաններէն:
Բայց շուտով անդրադարձաւ անոնց
անպէտք ըլլալուն, անյարիր գտնե-
լով զանոնք հայերէնի հնչունալին
եւ վանկացին իւրայտկութիւննե-
րուն: Մտիպուած, ստուար ուսս-
է ։ ։ ։ ։ ։ ։

նող աշակերտներու խոռվթով մը
մէկնեցաւ Եղեսիա եւ այլ քաղաք-
ներ, քրտնաջան որոնելով, ուսում-
նասիրելով գրային բազմատեսակ
դրոցներ, միշտ ի մտի ունենալով
հայերէնի իւրայատկութիւններն ու
հնչաբանութիւնը: Ան հետզհետէ
համոզուեցաւ, թէ կարելի չէր որե-
ւէ գոյութիւն ունեցող լեզուատա-
ռերը յարմարցնել հայերէնի հնչա-
բանութեան: Այն ատեն ձեռնարկեց
ուղղակի ստեղծագործութեան: Բա-
ւականաչափ լեզուագիտութիւն ամ-
բարած ըլլալով, ան իր տեսլական
հանճարով ստեղծեց մէր ոսկեղինիկ
լեզուին ոսկետառ այբուբենը: Տա-
րին մէր թուականութեան 406-ն
էր, ըստ Մեսրոպի աշակերտ եւ
անոր կենսագիր Կորիւնի վկայու-
թեան եւ մէծ պատմաբան Յակոբ
Մանանդեանի հաշուարկումին: Թէեւ
որոշ պատմաբաններ կ'առաջար-
կեն նաեւ 404, 405 եւ 407
թուականներն ալ:

Կարեւորը սակացն գիրերու
գիւտին տարողութիւնն էր, որ
հիմնովին փոխեց մեր ազգային
ճակատագիրը: Մեր ոսկեղջիկ լե-
զուն, որ արդէն յղկուած եւ թրծուած
էր մեր բանաւոր բանահիւսու-

թիւններով, ոչ միայն փրկուեցաւ կորուստի վտանգներէն այլ ստացաւ նոր աւիւն, նոր սլաքը ու փայլ դէպի կատարելագործում, դէպի նարեկաշունչ գագաթային ճաճանչում։ Ան դարձաւ մեր ազգային ինքնուրոյնութեան պահպանման մեծագոյն ազդակն ու կռուանը։ Առի չգոյէ պետականութեան, ներշնչեց եւ ոգեւորեց ան հայ զանգուածները եւ որպէս անխոցելի գրահ, դիմակալեց այլասերման բոլոր վտանգները։ Մեր Եկեղեցին ալ, մեծապէս գիտակցելով անոր ներոյժին, անով ստանձնեց առաջնորդի առաքելութիւնը։

Արդարեւ, Մեսրոպ որպէս ան-
խոնջ վարդապետ-ղաստիարակ, հա-
յոց աշխարհը ծաղկեցուց դպրոց-
ներու ծաւալուն ցանցերով, ուր
սկսան հնչել մեր լեզուին վանկար-
կումները, բառերն ու շարահիւ-
սութիւնները նորովի շքեղանքով։
Գիտակցութեան լոյսը փողփողեց
մեր շէներէն ներս նոր հապարտու-
թեամբ մը՝ որուն նմանը չէր
տեսնուած բնաւ։ Եւ ուր կաց
գիտակից հապարտութիւն, հոն ան-
պայման կը վարարի նաեւ հայրե-
նասիրութիւնն ու ինքնուրոցնու-
թիւնը։ Կարձ՝ հայոց լեզուն կեն-
դանացաւ նոր աւիւնով եւ նոր
սլացքով։ Հսկայական թափով
ստեղծուեցաւ նաեւ մեր գրաւոր
մշակոյթն ու գիտութիւնն ալ։
Նախ, Մեսրոպի կողմէ թարգման-
ուեցաւ Աստուածաշունչէն Սողո-
մոն իմաստունի առակներուն գիր-
քը որպէս նախաճաշակ, իսկ որպէս
բնաբան առաջին անգամ հայերէ-
նով գրուեցաւ հետեւեալ իրատա-
կանը.- «Ճանաչել զիմաստութիւն
եւ զիրատ, իմանալ զբանս հանճա-
րոյ»։

Սքանչելի, պերճախօս եւ թե-
լաղբական սոյն խրատականը դար-
ձաւ խորհրդանիշ եւ ուղղեցոյց
յետագայ մեր բոլոր սերունդնե-
րուն համար: Ի զուր չէր որ
աստուածաշնչային ամբողջական
թարգմանութիւնը միջազգային հա-
յագէտներու կողմէ հռչակուեցաւ
որպէս «Թագուհի թարգմանու-
թեանց»: Սա անհերքելի ապացոյց
էր, որ հակառակ հայ տառերու
չգոյութեան, մեր լեզուն իր հարս-
տութեամբ, ճկունութեամբ եւ պայ-
ծառութեամբ, շնորհիւ մեր կեն-
դանի լեզուին բանաւոր աւանդին,
կրցաւ մէկ օրէն միւսը, ընկալել եւ
նուածել այդ օրերու իմացական,
ոռառական, պատական էլ մեկնեա-

փայտական նուածումները: Խաւարի մէջ խարիսափող անդիմագիծ զանգուածէն մէր ժողովուրդը դարձաւ լուսաւորեալ հաւաքականութիւն եւ շարքի կեցաւ ժամանակի ամենայառաջադպէջ ազգերու կողքին, իր իրազործումներով, պատմիչներու իր փառաւոր փաղանգով՝ Խորենացիէն մինչեւ Մանանդեան եւ Աղոնց, ոգեղինացուած բանաստեղծական հանձար Նարեկացիէն մինչեւ Զարենց եւ Պարոյր Սեւակ. Ներսէս Շնորհալիէն մինչեւ Վարուժանական թէքէնան, գիտութեան գագաթներէն Անանիա Շիրակացիէն մինչեւ Համբարձումեան եւ Գուրգաղեան: Այս բոլորը, անտարակոյս կը պարտինք հայ գիրերու գիւտին:

Տակաւին, չմոռնանք որ շնորհիւ հայ գիրերու զիւտին, մեղի հասած են կարգ մը օտար մատենագիրներու հայերէնի թարգմանուած մատեաններն ալ, որոնց բնագրերը այսօր կորսուած են առյաւէտ: Տակաւին, իր յաջողութեան ճանապարհին, ի պատիւ աննման Մեսրոպին, պէտք է նշել որ ան բնաւ տուրք չտուաւ ազգային սահմանափակուածութեան, այլ ընդհակառակը, որպէս մեծ մարդասէր, մեծահոգաբար, իր ջանախրութենէն բաժին հանեց նաեւ վրացի ժողովուրդին, զայն օժտելով իւրայատուկ այլուրենով եւ նմանապէս դպրոցներ բանալով: Ինչ փոյթ, թէ այսօր վրացիները ապերախտորէն կ'ուրանան այդ բարիքը եւ սաղրանքներ կը հիւսեն մեր, վրացական հողի վրայ գտնուող եկեղեցիներուն դէմ, բռնագրաւելով զանոնք: Անոնք, նոյնիսկ, ընդօրինակելէ վերջ մեր տաճարներուն մասիսաձեւ, հայատեղ եւ հայողութ կաթողիկէները, ծիծաղելի յանդգնութիւնը կ'ունենան զանոնք հոչակելու որպէս վրացական ստեղծագործութիւն, մոռնալով որ նոյնիսկ իրենց արքայական տոհմը կը ապահովէն: Հայ Բարդուանական հայե

კე պარმარის հայ Քաղրատուսիմն-
րուն:

Հսինք, պարզապէս ժամավա-
ճառութիւն պիտի ըլլար լոկ գոհա-
նալ Թարգմանչաց սխրանքներուն
գովաբանութեամբ եւ չանդրադառ-
նալ անոր այժմէական առնչու-
թիւններուն, որովհետեւ, ինչպէս
իր անցեալ տարրուայ տօնախմբու-
թեան ընթացքին կը մատնանշէր
Թեմիս Արածնորո Յովինան Առա-

Twinkl © 19

UuUhU

ԵՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐ

[Learn how to subscribe to M](#)

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 for USA

\$60,00 (second class), \$ 75,00 (Air Mail) for Can

\$85,00 (second class), \$ 125,00 (Air Mail) Overs

Name: -----

Glossary

City: _____ **State:** _____ **Zip Code:** _____
Country: _____

ԳԱԼԻՖՈՐՆԻԱՅԻ ՀԱՅ ԳՐՈՂԵՐՈՒՄ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԳՐԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

ԷՄԵՐԴԱՀԻԹԵԱ

իւրաքանչիւր ամսուայ առա-
ջին Հինգաբթի օրերին Գալի-
ֆորնիայի Հայ Գրողների Միու-
թինը գրական որեւէ միջոցառում
է ունենում Կենտիլի հանրային
գրադարանի հանդիսապարհում։
Սրանք դռնբաց են, եւ գրասեր
հասարակութիւնը մշտապէս հրա-
ւիրում է ձեռնարկներին ներկայ
լինելու եւ վայելելու ծրագիրը, որ
երբեմն, յաւուր պատշաճի, նուիր-
ուած է ազգային նշանաւոր մի
իրադարձութեան, երբեմն՝ հայ դա-
սական գրականութեան երախտա-
ւորներից մէկի յոթելեանական տա-
րեգարձին ու մեծարմանը, երբեմն՝
ԿՀԳՄ անդամ ժամանակակից մէկ
գրողի նոր լոյս տեսած գրքի
շնորհանդէսին կամ քննարկմանը,
եւ երբեմն էլ «ազատ բեմ» է
լինում, այսինքն՝ երեկոյի ծրագ-
րում իրենց նոր ստեղծագործու-
թիւններով ներկայանում են եւ
ճանաչուած, եւ նոր անուններ։

Ս. թ. Նոյեմբերի 1ին գրադա-
րանի հանդիսաւրած հրաւիրուած-
ներին այս վերջին՝ «ազատ բեմ»
սկզբունքով կայսնալիք մի երեկոյ
էր սպասում, երեկոյ, որի ծրագիրը
կազմուելու էր հենց սրահում, ըն-
կերական ժամին (5ից-6), երբ գրող-
ներ եւ հիւրեր միշտ առիթին ունեն
մտերիմ զրոյցի բռնուելու եւ մօ-
տիկից ծանօթանալու միջեանց, ինչ-
պէս նաեւ վայելելու սուրճ-խմորե-
ղէնի՝ միութեան կողմից մատու-
ցուող հիւրասիրութիւնը, իսկ նման
երեկոյի պարագային էլ հնարաւո-
րութիւնն ունեն որ արձանագրուե-
լու, որպէսզի ներկայացնեն իրենց
ստեղծագործութիւնները:

Այսպիսով, Նոյեմբերի 1ին եւս,
երբ ծրագիրն արդէն որոշուած էր,
ԿՀԳՄ նախազահ Շահէ Քիօրողեա-
նը յայտարարեց ձեռնարկի սկիզբը
եւ ներկայացրեց այն անձանց անուն-
ները, որոնք ելոյթ պիտի ունենա-
յին, աւելացնելով, թէ՝ բեմ հրաւի-
րուողների յաջորդականութիւնը
առաջնայնութեան հետ չի առնչ-
ւում:

ԿՀԳՄ անցկացրած «ազատ
բեմ» սկզբունքի որոշ ձեռնարկներ
խորագիր են ունեցել, ինչպէս՝ օրի-
նակ՝ ապրիլեան օրերին կայացած-
ներ նույիրուած են եղել հայոց
եղեռնին կամ ազգամիրական-հայ-
րենասիրական նիւթերին, հետեւա-
բար հնչել են համապատասխան
բնոյթի գործեր: Նոյեմբեր 1ի ձեռ-
նարկը, սակայն, միանգամայն ազատ
ընտրութեամբ էր կատարուած, ուս-
տի եւ երեկոյի ընթացքին հնչեցին
թէ չափածոյ, թէ արձակ տարաբ-
նոյթ գործեր, գրականութեան առն-
չուող որոշ դիտարկումներ, մինչեւ
իսկ տեղեկատուական փոքրիկ
ելոյթներ, որոնք նոր եւ տարբեր
մի երանգ հաղորդեցին երեկոյի
բազմազանութեանը:

իրենց նոր ստեղծագործութիւններով հանդէս եկան բանաստեղծուհիներ Վարսիկ Յալորենանը, Արաքս Նաւասարդեանը, Սոնա Մկրեանը, որ ներաշխարհի պոէտիկ մեղեդիիներով տողորեցին ներկաներին, չոյեցին ականջ ու միրտ: Սոնա Մկրեանը կարդաց նաեւ սրտառուչ մի պատմուածք, յուզելով ե՛ւ իրեն՝ հեղինակին, ե՛ւ ունկնդիրներին:

Ապա ելոյթ ունեցաւ բանաստեղծ Գրիշա Դաւթեանը, որպէսզի մի կարծ խօսքով ծանուցի արձակագիր Զանիբեկի Զանիբեկի կանչինութեանը:

«Տոհմատուն» գրքի ծնունդը: Մի-
րելի գրողը, անշուշտ առաջացած
տարիքի պատճառով, միշտ չէ, որ
ներկայ է լինում ԿՀԳՄ միջոցա-
ռումներին, իսկ այդ երեկոյ նա ոչ
միայն սրահում էր, այլ եկել էր
ներկաներին անձամբ նույիրելու
իր նոր գրքի մէկ օրինակը:

Երեկոյի շատ մասնակիցների
համար իրապէս նորութիւն էր
Վարուժան Արթինեան անունը, որ
իր բանաստեղծութիւնների մի
փնջով շարժեց ներկաների ուշադ-
րութիւնն ու արժանացաւ ծափերի
եւ, ինչպէս պարզուեց, ունի նաեւ
արձակ գործեր:

Այսուհետեւ բեմ բարձրացաւ բանաստեղծ Ներսէս Տէր Մելքոնով՝ եանը: Նա նախընտրել էր ներկայացնել ոչ թէ իր գործերը, այլ տեղեկատութիւն տալ այն մասին, թէ ինչպէ՞ս Հոկտեմբերը հռչակուեց հայ մշակովթի տօնակատարութեան ամիս: Ահա ամէն տարիի Հոկտեմբեր ամսին Հայոց Առաքելական Ս. Եկեղեցին նշում է Սուրբ Թարգմանչաց տօնը, եւ Եկեղեցիներում յատուկ արարողութիւններ են մատուցում: Գարեգին Ս. Արք Յովսէփեանը (յիտապային՝ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս), որը հայ Եկեղեցու բարձրագոյն հոգեւորականներից էր, նաեւ գիտնական, լեզուաբան, 1938-1943 տարիներին, երբ ամերիկահայութեան առաջնորդն էր ու որպէս կենտրոն ունէր Նիւ Եղոքը, գեղեցիկ միտքէ յղանում՝ Հոկտեմբերը յայտարարեն: Հայութի ամիս: Յատուկ

լուշ զայս շապիքը ամլու, շատուեց
շրջաբերականով նա առաջարկում
է թեմի բոլոր եկեղեցական եւ
առաջնորդարանին կից Օժանդակ-
կրթական յանձնախծներին ամէն
տարի Հոկտեմբերին եկեղեցիներին
կրօնական արարողութիւններին
գուզահեռ հանդիսաւթիւններ կազ-
մակերպել նաեւ ազգային դպրոց-
ներում, կենտրոն-ակումբներում
մէծարելու հայոց լեզուն եւ հայ
մշակոյթը, հայոց այբուբենը ստեղ-
ծողներին եւ թարգմանչներին:

Ընրածս Ճշր-Յ Ենոպակամիս յա-
ջորդում է ձեռնարկին մասնակից
հիւրերից մէկի՝ Ռուբեինա ՕՇան-
եանի երցիթը, որ խօսում է եղիշէ
Զարենցի քերթուածների մէջ մէծ
տեղ գտած՝ «կապոյտի» մասին.
Պոէզիայի հանդէպ տածած նրա
սիրոց մի արտայատութիւնն էր
փոքրիկ այդ խօսքը, որ կազմել էր
քերթողի գործերից կապոյտին առն-
չուող որոշ քաղուածքներ անելով
եւ ապա կարդալով «կապոյտը»
բանաստեղծութիւնը:

Ելոյթ է ունենում ԿզԳՄ անդամ Արծրուն Ալեքսանեանը եւս, պատմաբան, որ նաեւ գրականութեան սիրահար է, որ պատեհառիթով, սիրում է հետաքրքիր տեղեկութիւններ պատճել հայոց գրողների մասին, եւ, նամանաւանդ, ինչպէս այս անգամ՝ աս-

մունքել նրանց գործերից։ Եր-
ուանդ իսկանդարեանը՝ ԿՇԳՄ մէկ
այլ անդամ էլ, որոշ կտորներ է
կարդում «Սատոնցի Դաւիթ» հպո-
սի հիման վրայ իր կատարած
փոխադրութիւնից։ Եւ ի վերջոյ,
բանաստեղծ Գէորգ Քրիստինեանն
է մօտենում ամպիռնին նախ՝ երե-
կոյի մասին գոհունակութիւն ար-
տայայտելու եւ ապա, իր նոր
գործերից մէկ-երկուսը ներկայա-

ԿՀԳՄ նախագահ Շահէ Քէօ-

Twinkl

ԾՆՍԴԵԱՆ 90-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆԸ (1922-1990)

ՄԵԹՐ ԳԱՍՊԱՐ ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ

Արմէն Դարեան լոկ գրող մը
չէր, այլ՝ ամբողջական մտաւորա-
կան մը, որուն տեսանելի արտաքին
արժանիքը տաղանդաւոր արձա-
կագիրի հանգամանքն էր, եւ սա-
կացն ան բազմաբնոյթ արժանիք-
ներու ամբողջութիւն մըն էր՝ իր
ներքին, անտեսանելի հոգեմտաւոր
աշխարհով:

Ան, Տարագիր գրողներէն այն
քիչերէն մէկն է, որ ունէր լայնա-
հորիզոն գաղափարական մը, որ իր
մէջ կ'ընդգրկէր՝ կեանքի եւ մաշ-
ուան գիտական փիլիսոփայութիւնը
որ լատին մէծանուն ողբերգակ
Սենեքայինն էր եղած, եւ մարդկու-
թեան հասարակական կեանքի պատ-
մութեան ամբողջական ու միաս-
նական, ո'չ հաւաքաբանական աշ-
խարհացք մը, որ Ֆ. Էնկելսի եւ
Ք. Մարքսի ներդրումն է աշխար-
հաճանաչումի գիտութեան, նաեւ
հաւաքական կեանքի կշռոյթով տրո-
փող մէծ սիրտ մը:

Արմէն Դարեան ունեցաւ գիտական աներեր կողմնորոշում են բարոյական յանձնառու կեցուածքը մերժելով՝ ամէն պատեհապաշտական «պառկուածք») Զահրատի բառապաշարով(...(՝ կուսակցական կամ պիտական պալատներու առջեւ... Ան՝ բնա՛ւ չեղաւ էսթապլիշմէնթի մը «մարդուկը», նոյնիսկ՝ երբ վարեց պատասխանառու պաշտօն-ներ:

Ընդդիմանալով՝ Տարագիր
Արեւմտահայութեան սփիւռքին մէջ
տիրող աւատատիրական պայման-
ներուն, եւ ոմանց կողմէ ստեղծ-
ուած երկինքկուածութեան, հատ-
ուածականութեան ու մենաստիրու-
թեան մթնոլորտին, - որուն հետե-
ւանքով Տարագիր Արեւմտահայու-
թիւնը մնաց զուրկ՝ համահայկա-
կան ոպիով կազմակերպուածութե-
նէ, եւ հետեւաբար ալ «անզլուխ»
1915 թուի «գլխատումէն» ասդին
-, ան առաջնորդուեցաւ՝ համահայ-
կականութեան տեսլականով, եւ ցու-
ցաբերեց այդ տեսլականին պա-
հանջած հանողուրժողական ոգին ու-
բոլորին հետ գործակցելու պատ-
րաստակամութիւնը: Հլալով հան-
դերձ Լիբանանահայ Գրական Շրջա-
նակի հիմնադիր գաղափարական

Հայրերէն մին, ան միաժամանակ
եղաւ՝ ուածկավարներու «Շիրակ»
ամսագրի խմբագիրը, Վարուժան
Խորշեանի «Թատրոն 67»ի գլխա-
ւոր խորհրդականը, «Գեղարդ» ար-
ուեստի կեղրոնի աւագ գործակիցը
և դաշնակցական «Համազարքին»ի
թատերական դատակագմի հեղի-
նակաւոր անդամը: Արմէն Դարեան
այս բոլորը կրցաւ ըլլալ միաժա-
մանակ, որովհետեւ՝ համաժարդ-
կացինը ընկալող միտքն ու համա-
ժարդկացինը ապրող հոգին են
միայն, որ պիտի կարենալին ազ-
գացինը եւս ընկալել որպէս մէկ
ամբողջութիւն, հեռու՝ մենատի-
րական մոլուցքէն եւ աւատափրա-
կան հատուածամոլութենէն: Տա-
րագրութեան մէջ, մէր մտաւորա-
կաններէն քիչէր միայն կրցան
նուածել համահայկականութիւնն ու
համաժարդկացնութիւնը, միատեղ
ու միաժամանակ:

Շնորհիւ իր իմաստասիրական, քաղաքատնտեսագիտական, պատմաբարոյագիտական ու գրականագիտական զարգացումի մակարդակի վեհանութեան, Ար-

մէն Դարեան կրցաւ դառնալ իր
ապրած դարին իրազեկն ու գիտա-
կը, իր գործած ժամանակաշրջանի
ազգային եւ ընկերային ազատագ-
րական պայքարներուն քաջածա-
նօթ հետեւորդն ու ճշմարտախօս
արիամիրտ վկան: Եւ՝ այսպիսով,
ան յատակօրէն զատորշուեցաւ Տա-
րագիր հայ գրականութեան «վի-
րաւոր» մնալուն պատճառ հանդի-
սացող միւս գրողներէն ու մտաւո-
րականներէն, համաձայն Անդրա-
նիկ Անդրէասեանի դիտարկումին
թէ՝ «Սեփական ժամանակին տեն-
դով համակուելու եւ զայն իր
բովանդակ էութեամբ արտայայ-
տելու յանդգնութեան եւ որոնումի
խանդին պակասն է, որ առաւել
վիրաւոր կը դարձնէ հայ գրակա-
նութիւնը մեր օրերուն»: Այս է
Դարեան մտաւորական գրողի ամ-
բողջականութեան զաղտնիքը:

Այս ամբողջական մտաւորականը եղաւ՝ միաժամանակ, հասարակական հեգահամբոյլ գործիչ մը, զեղագիտ այլեւս քաղաքացի գրող մը, խոնարհ մարդոց սրտակից բարեկամն ու անոնց իրաւունքներուն անդաւաճան պաշտպանը, «Խարիսխին հեռու» ապրող հայրենակարօս արեւմտահայոց մորմոքին ձենձերող սիրտը, համահայութեան համերաշխութեան սրտատրոփ, խովացոյզ աղաւնին եւ՝ հայ-արաք եղբայրակցութեան յուսամիտ ջատագովք: Ան միաժամանակ եղաւ՝ խոհուն հրապարակախօս մը, զգաստ հրապարակագիր մը, ներհուն թատերագիտ մը, բարեկիդ թարգմանիչ մը եւ բանամէր մը, Հայ Տիկ ու Տառի նուիրեալ սպասարկու մը, քաղաքական աննկուն բայց անաղմուկ գործիչ մը, որ կապուած էր իր ժողովուրդին ու հայրենի հողին եւ համայն մարդկութեան՝ իր բոլոր նեարդներով... որպէս ամբողջական Հայ մարդ, եւ՝ ամբողջական զլիսագիր Մարդ: Մարդկայնութիւն ճաճանչող՝ բղուկ մը ուղեղ, եւ մարդասիրութեամբ անուշցած պճե՞ղ մը բարեխուն սիրտ էր ան, որ չէր կրնար բանտուիլ փղոսկրեայ սառն աշտարակներու մէջ... այլ՝ ազատօրէն պիտի բարեխիք հասարակութեան հեւքին կշոյց-թով:

Արմէն Դարեանի խոնարհ այլ՝
արժանապատիւ անձնաւորութիւնը,
վայրի անտառային քաղքենիու-
թեան գոռոզ «Ես»ը չէր, այլ՝
Տիրան Զրաքեանի «Հանրէական
Ես»ը, ոչ թէ սոսկ համրէական հայը,
որ լիովին կ'ապրէր համայն մարդ-
կութեան անկումներն ու սիրանք-
ները: Որովհետեւ՝ ան ունէր կոչու-
մը անթերի, ամբողջական մտաւո-
րականին, որ գիտէ «իր սեփական
անձին կամ՝ հայու մասնաւոր պի-
տակէն վեր բարձրանալ՝ մարդու
տիեզերական էութեան» ինչպէս
գրած էր Անդրամնիկ Անդրէասեան,
եւ շարունակած՝ «Ազգութեան գա-
ղափարին անաղարտ ընթունումը
պէտք է՝ մեր զրականութիւնը զարձ-
նէ մարդկութեան ու աշխարհին
վրայ մշտապէս բացուած դարպաս
մը, եւ ոչ թէ՝ ասոնց դէմ կղպուած
վանդակորմ մը»:

Եւ սուրիացի ծանօթ արձակագիր Ուշալիտ իխլասին է, որ կը վկացէ՝ «Արմէն Դարեան մէկ կողմէ, իր խարիսխին հեռու կար

OUR VILLAGE

Armenia Fund's International Thanksgiving Day Telethon will raise funds to build Multifunctional Community Centers in Armenia and Artsakh and to provide assistance to Syrian Armenians in distress.

City-State-Region	Station	Digital Channel	Cable Channel	Satellite	Time
Northern California San Francisco & Bay Area	KTSF Channel 26	26.1	AT&T U-VERSE Channel 8 CHARTER Channel 98 COMCAST Channel 8	DIRECTV 893 DISH 26 or 8237	8am-7pm PST
Central California Fresno & Central California	KGMC Channel 43	43.5	COMCAST Channel 200		8am-8pm PST
Southern California Greater Los Angeles Area	KVMD Channel 23	23.1, 31.1	AT&T U-VERSE Channel 23 VERIZON FiOS Channel 23 CHARTER Channel 21 or 29 COX Channel 31 or 64 TIME WARNER Channel 9, 17, 20, 21, 23, 28, 29, 29 or 48	DIRECTV 31 DISH 31	8am-8pm PST

For all other locations please tune in to our live webcast at

8:00am-8:00pm PST

webcast www.ArmeniaFund.org

1-800-888-8897

ԱՌԱՑ ԸՆԴՀԱՏՈՒՄԻ ՔՆԱՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Մեր կեանքին ընթացքը արագացած է եւ ընտանեկան, գործի ու շրջանակի ճնշումները աւելցած։ Օրուան յոզնութենէն ետք գիշերը անկողին կը մտնենք քնանալու։ Քունը կենսական կը համարուի՝ աշխոյժ, կանոնաւոր եւ հաւասարակշռուած կեանք մը ունենալու, որովհետեւ քունն է որ մարդ արարածին կ'ապահովէ ուժանիւթ եւ կենսունակութիւն։

Քունի տեւողութիւնը կը տարբերի անհատներու միջեւ, կարգ մը մարդիկ կը բաւարարուին 5 ժամ քնանալով, իսկ ուրիշներ 10 ժամերու պէտք ունին։ Ուսումնասիրութիւնները ի յայտ բերած են, թէ մէկ կամ երկու գիշեր անքնութենէ տառապող մը, յաջորդ գիշեր երեք կամ չորս ժամ աւելի քնանալով կրնայ հատուցանել այդ անքնութիւնը։

Աւելի լաւ ձեւով քնանալու համար կը ներկայացնենք հետեւեալ խրատները։

1) Ուստեղիքներդ ճաշակէ կանոնաւոր ժումերու ընթացքին։

2) Եթէ քնանալու դժուարութիւն ունենա, բուսախոտեր խաչէ եւ անոնց ջուրը խմէ։ Անխոնը, անանուխը եւ այլ հանդարտեցուցիչ ազդեցութիւն ունեցող բուսախոտեր քնանալու օգտակար կը դառնան։

3) Հեռու մնացիր զարթնեցնող տարրերէն, ինչպէս թէյին, տուրծին եւ կազալին ըմպելիներու մէջ գտնուող քափէինէն, ինչպէս նաեւ դեղահատերու կամ պտուղներու մէջ գտնուող C կենսանիւթէն։ Այս տեսականիներու սպառումը հարկ է կատարել կէսօրէ ետք ժամը 2-էն առաջ։

4) Իրիկունը մարզանք ըրէ, որովհետեւ այդ կ'օգնէ խորունկ քուն մը քնանալու։ Սակայն պայման է, որ մարզանքը կատարես քնանալէ երկու ժամ առաջ։ Իսկ եթէ չես կրնար մարմնամարզութեան հետեւի, նուազագոյնը քաւելու վարժութիւնը կիրարէ։

5) Փորձէ գործերդ քնանալէ ժամանակ մը առաջ լրացնել, որովհետեւ պէտք է հանդիսան ընել քնանալէ կէս ժամ առաջ։

6) Անկողինին մէջ մի մնար եթէ չես փափաքիր։

7) Երբ յոզնած կամ կոպերուդ վրայ ծանրութիւն զգաս, ուղղակիորէն պէտք է քնանաս։ Եթէ քունի այդ քնացքը փախցնես, շուտով ուրիշի մը համարիլ դժուար է, պէտք է սպասես յաջորդին, որ կրնայ ուշանալ՝ համենլով մինչեւ մէկ ու կէս ժամի։

8) Անկողին մուտք գործելէ առաջ հոգերդ փարատէ, որովհետեւ մտահոգութիւններն ու գերյոզնածութիւնը քունի թշնամիներն են եւ անքնութեան հիմնական պատճառները։

9) Քունի ժամանակը սահմանուած թող ըլլայ։ Ամէն գիշեր փորձէ նոյն ժամուն քնանալ. մարմնային համակարգդ կը փարժուի այդ ընթացքին։

10) Երբ անկողին մտնես, քնանալու վրայ կեղունացիր։ Անկողինը գործի թուղթեր կարգալու,

ամսաթերթ մը ընթերցելու կամ ճաշ ուտելու համար չէ պատրաստուած։

11) Հեռու մնացիր ընթերիքի ընթացքին ճարպու ուտելիքներ ճաշակելէ, որովհետեւ ճարպերը երկար ժամանակի կը կարօտին մարսելու համար, հետեւաբար, երբ անկողին մտնես քնանալու համար, մարմինդ մարսողութեան աշխատանք պիտի տանի փոխանակ հանգստանալու, արդարեւ, անքնութեան պիտի տառապիս։ Այս անոնք որոնք արդէն իսկ կը ստանան այս առողջապահական սպահովագրութիւնը, կրնան զայն փոխել եւ արձանագրութիւնը կը վճարէ թէ ոչ։ Ընդհանրապէս եթէ Medicare-ը չի առաջարկութեան մը (Եթէ որեւէ պատճառով մը զո՞ւ չեն Medicare-էն) միայն Հոկտեմբեր 15-էն մինչեւ Դեկտեմբերի 7։

Ամերիկեան շուկայի վրայ վիտացող H.M.O.-ները (առողջապահական շատ շահաբեր ընկերութիւններ) Շաբաթը Ուրբաթէն առաջ բերել կ'ուզեն, այսինքն Հոկտեմբեր 15-էն շաբաթներ առաջ կը յայտարարեն իրենց «առաւելութիւնները» մամուլով, հեռատեսիլով, եւ ամձնական նամակներով թէ ժամանակը շատ մօտ է, մոոցէք Medicare-ը, եւ արձանագրուեցէք մեզի։ Անոնց շեշտած առաւելութիւններուն զրեթէ բոլոր Medicare-ն առ առաջարկութիւն կը տրամադրէ։ Բազմաթիւ ընկերութիւններ ձրի ճաշ ալ կը

12) Ամէն օր առաւօտեան արթնալու ժամանակ սահմանէ։ Եթէ կը փափաքիր մէկ գիշեր առաջուան անքնութիւնը հասուցել առաջուանակնէն աւելի երկար մի քնանար, այլ օրուանը ընթացքին կէս ժամ քնացիր կամ գիշերը կանուխ քունի անցիր։

13) Եթէ քունէն արթնաս, անկողինին մէջ մի մնար, այլ ուրիշ բան մը կատարէ, ինչպէս օրինակի համար քեզի ուրախ պահող գեղի նեղութիւնը պատճառով գործօններէն։

14) Եթէ լրացին կամ աղմուկէն կը նեղանաս, հեռու մնացիր անոնցմէ։ Փորձէ կարելի եղածին չափ գերծ մնալ քունի ժամանակը քեզի նեղութիւնը պատճառով գործօններէն։

15) Ուշաղիր եղիր չափազանցթեթեւ ընթրիքներէ, որովհետեւ անօթութեան զգացումը երբեմն քնանալու արգելք կը դառնայ։ Սակայն այս չի նշանակեր, թէ պէտք է հարուստ ճաշեր ուտել, այլ քիչ բան մը։

16) Քնանալէ առաջ հեղուկներ խմելը թեթեցուր, որպէսզի գիշերը սախպուած չըլլաս բաղնիք մտնելու։

17) Քնանալէ առաջ քալիումով եւ մակնիզիումով հարուստ ուտելիքներ սպառէ, ինչպէս օրինակի համար պանանն ու մածունը, որովհետեւ այդ երկու նիւթերը ուղեղը կը մղեն սերոթոնին հորմոնը արտադրելու, որ անհրաժեշտ է խորունկ քուն մը քնանալու համար։

18) Կարգ մը պարագաներու ժամանակ անքնութիւնը արդիւնք կ'ըլլայ առողջութեան վերաբերեալ հարցերու, ինչպէս բորբոքումներու եւ ցաւերու գոյութիւնը։

19) Ննջասենեակդ բարեփոխէ եւ թոյլ առուր, որ ան քեզի հանգիստ պահող մթնոլորտին համապատասխան ըլլայ, ձեւաւորման թէ գոյներու առումով։

20) Եթէ գիշերը անքնութիւնը շատ նեղութիւն կը պատճառէ քեզի, երբեմն սպառականէն կանուխ արթնցիր առաջուան, որովհետեւ այս մէկը յաջող միջոց մը մը ու, որ օրուանը ընթացքին յոզնած զգալով, գիշերը սպառած պիտի զգաս եւ դիւրութեամբ քունի պիտի անցնիր։

MEDICARE ՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԿՐՈՒԹԵԱՆ

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ԳՐԱՁԵԱՆ

Կերցնեն եւ ձրի փոխաղութիւն ալ կը տրամադրէն։

Շատ քիչ կը պատահի որ ենթակայ մը զո՞ւ չըլլայ Medicare-էն, օրինակ՝ հիւանդութիւն մը որ չվճարեր։ Բայց ենթական չփոխած ընկերութեան մը պէտք է ստուգէ որ նոր արձանագրուելիքը ընկերութիւնը կը վճարէ թէ ոչ։ Ընդհանրապէս եթէ Medicare-ը չվճարէ ստուգը հիւանդութեան մը, այլ ընկերութիւններ ալ չեն վճարեր։

Միակ առարկութիւնը որ կ'ընենք վերոնշեալ շահաբեր ընկերութիւններուն այն է թէ միայն իրենց որոշած բժիշկներուն պէտք է երթալ, պէտք է ժամագրութիւն 10-15 օր առաջ, եւ նախապէս ընդհանուր առողջութեան բժիշկ մը պէտք է տեսնէ, եւ յետոյ եթէ այս բժիշկը արտօնէ, կարելի է երթալ մասնագիտ բժիշկի մը։

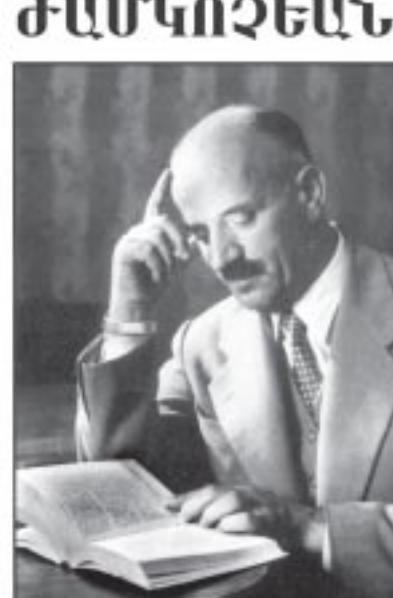
Իսկ անոնք որոնք կը ստանան թէ Medicare, թէ Medical (միւս նահանգներուն մէջ կը կոչուի Medicare), եւ արձանագրութիւն գործած կ'ըլլան եթէ փոխեն H.M.O.ի մը, որոնց C.E.O.-ները (ընդհանուր գործադիր պէտը) կը ստանան տարեկան 4-500 հազար տոլար։

ՀԱՅԱ ՏԵՍԱԿ

ՅՈՒՇԱՐՋԱՆ

ՈՒՍՈՒՑՉԱՊԵՏ

ԲԵՆԻՎՈՄԻ

Սրտարուխ նուերով գիրքն օրինակ մը ստանալու համար հեռաձայնել։

(626) 797-7680 կամ

(818) 429-2322 բիւրուն

ԿՈՉ ՍԱՐԱԿԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՍԱՆ-ՍԱՆՈՒՅԻՆԵՐՈՒ

Բազմավաստակ տնօրէն Բենիամին ժամկոչեանի սան-սանուիթերէն անոնք որոնք Սահակեան Բարձրագոյն Վարժարանի կապակցութեամբ լուսանկարներ ու նուին իրենց մօտ, բոլ բարի ըլլան հեռաձայնել հետեւեալ թիւրուն։

(818) 429-2322 Տիկ. Վարդուիի Գազանճեան

(626) 422-9121 Տիկ. Արուսեակ Գրիգորեան

Զեր Ծանուցումները Վատահեցէֆ

«Մասիս» Շաբաթաթերին

T: (626) 797-7680 F: (626) 797-6863

Massis2@earthlink.net

ԱՄԲՈՂՋՎԱՆ ՄՏԱՒՐՎԱԿԱՆԸ՝ ԿՐՄԵՆ ԴԱՐԵԱՆ

Ծարունակուած էջ 14-ից

պատմուածքին մէջ կ'ըսէ՛ ես երբ-
բեք չեմ տեսած Արարատը, բայց ես
կը ճանչնամ զայն՝ ի՞մ ծնունդէս ալ
առաջ... միւս կողմէ՛ ան ունի
տիեզերական գաղափարական մը,
որ մարդկային մեծ ընկերութիւնը
կը դիտէ որպէս՝ մէկ ամբողջու-
թիւն»:

Գրողին գործը մտային որու-
նումի հետախուզական աշխատանք
մըն է, որ կը ձգտի հասնիլ կամ գէթ
մօտենալ՝ իր չօշակած իրականու-
թեան ներքին էութեան: Այս աշ-
խատանքին մէջ, գրողին կը պա-
հանջուի կատարել վերցարկումի
կամ ապստրահումի, իմա՝ *abstrac-*
tion-ի գործողութիւն մը, որ կը
պահանջէ ստեղծագործ միտքի
բարձր լարում, որուն ընթացքին,
իրարու զուզահեռ կ'ընթանան եր-
ական ապահով աշխատանք:

կու՝ իրարու լրացուցիչ ենթագործողութիւններ, մին, փիլիսոփայական, եւ միւսը՝ գեղագիտական։ Փիլիսոփայականը՝ իրականութեան ներքին էութեան բացայացումն է, որ կախեալ է հեղինակին դաւանած զաղափարականչն, որ կրնայ ըլլալ՝ յեղափոխական, կամ՝ պահպանողական։ Իսկ գեղագիտական ենթագործողութիւնը՝ բացայացելի ներքին էութեան տարագումի, զգեստաւորումի հարցն է, որ կախեալ է հեղինակին ոճային ճաշակին, որ կրնայ ըլլալ՝ նորարարական, կամ՝ աւանդապահական։ Դարձն է, որ կախեալ է հեղինակին ոճային ճաշակին, իսկ ձեւով՝ նորարարական, ինչ որ յատուկ է յառաջապահ եւ ամբողջական մտաւորականութեան։

უნიკალური ეფექტურობის მქონე გადამზადებული სისტემის შემთხვევაში მას უძრავი არის ეს მიზანი, რომ მას მიერთო მას გადამზადებული სისტემის მიზანი. ეს მიზანი მას უძრავი არის ეს მიზანი, რომ მას მიერთო მას გადამზადებული სისტემის მიზანი.

Արուեստի ամէն վաւերական
գործ՝ ձեւով ազգային է, իսկ խոր-
քով՝ համամարդկալին։ Թէ՛ ձեւով
եւ թէ՛ խորքով զուտ ազգայինը մեզ
կը տանի ինքնամեկուսացումի, լճա-
ցումի եւ յետամնաց յետադիմու-
թեան, խափանելով՝ մեր գրակա-
նութեան զարգացումի ուղին։ Միւս
կողմէ՛ թէ՛ խորքով եւ թէ՛ ձեւով
լոկ միջազգայինը իրական չէ, վա-
ւերական չէ, բռնազբօսիկ է եւ օդէն
կախուած վերացականութիւն...
կամ՝ բնազբանցական բրածոյ։

Կրօնական զգացումն անգամ՝
որ չունի ազգային բնոյթ, այլ՝
տիեզերական է, հաւաքականութեան
մը մէջ իր դրսեւորումին ընթաց-
քին, կը ստանայ ա'յդ հաւաքակա-
նութեան հոգեւոր ու պատմական
զարգացման մակարդակին յատուկ
դրույմր....:

Ընկերային արդարութեան
զգացումը եւս տիեզերական է, չու-
նի ազգային բնոյթ, սակայն, իր
գործնական դրսեւորուժին ընթաց-
քին, տուեալ ժողովուրդի մը մէջ,
կը ստանայ այդ ժողովուրդին հո-
գեմտաւոր եւ պատժական զար-
գացման մակարդակին յատուկ
դրոշմը: Հայ արդի պատժութեան
մէջ, ընկերային արդարութեան զա-
դափառը իր գործնական դրսեւո-
րումը գտաւ Սովետական Հայաս-
տանի մէջ, եւ՝ ողնասիւնը կազմեց
սովետահայ արժեհամակարգին,

Հայկական դրոշմով, այսինքն՝ հայ մշակոթի աւանդութեան մէջ առկայ նախատարբերուն համաձայն, սկսեալ՝ հայ հեթանոսական շրջանի դիցաբանութենէն եւ անցնելով՝ մեր «Սասունցի Դաւիթ» դիւցապ-նավէպին արժեհամակարգէն... Մինչեւ Նազովրեցի Յիսուսի անաղարտ եւ անեղծ քարոզչութեան նենգափոխումը Արեւմուտքի մէջ: Նենգափոխում՝ որուն դէմ ծառացան հայ թռնստրակեցիները, միջնադարեան խաւարին մէջ, Եւրոպայէն 3-4 դար առաջ... քանի որ ընկերային արդարութեան եւ ընդհանրապէս արդարութեան գաղափարը հարազատ էր հայ ժողովուրդի հոգեխաւունութեան՝ հեթանոսական ժամանակներէն, եւ մեր դիցաբանութեան մէջ գոյութիւն չունի պատերազմի աստուած... կամ բիրտ ուժի պաշտամունք:

Միւս կողմէն, ընկերացին շահագործութն ու անարդարութիւնը օրինականացնող դրամատիրութիւնը՝ արդի հայ պատմութեան մէջ, իր դրսեւորութը գտաւ՝ Արեւելահայաստանի Գ. հանրապետութեան մէջ, - զանց առնելով Ա. Հանրապետութեան խիստ կարճատեւ նախընթացը -, օլիկարիխներու բացարձակ մենատիրութեամբ, իր վայրի անտառալին, շուկայական քզմոփոլիթ, ոչ ազգացին, արժեհամակարգով, ինչ որ խորթ է հայ ժողովուրդի հոգեխառնութեան: Եւ ա՛յս է պատճառը՝ Գ. Հանրապետութեան մէջ, պետականութեան չկայանալուն... եւ՝ անկարելիութեան... որովհետեւ՝ պետականութեան կերպոնական իշխանութեան կայացումը կը պահանջէ՝ համայնական շահերը պաշտպանող արժեհամակարգ, եւ ոչ թէ եսապաշտոված:

Արմէն Դարեհան ամբողջական
մտաւորականը աշհա՝ որդեգրած էր
Դանիէլ Վարուժանի գրական դա-
ւանանքը եւ՝ սովետահայ արժեհա-
մակարգը։ Հետեւաբար, անոր վա-
ղահաս մահը՝ 1990 թ. Յունուարի
21-ին, իրեն խնացեց խորին տառա-
պանքը տեսնելու՝ սովետահայ ար-
ժեհամակարգին ոտնահարումը եւ
եսապաշտ արժեհամակարգին հաս-
տառումը Հայաստանի մէջ։

Արմէն Դարեհան մտաւորակա-
նին ամբողջականութիւնը մենք
տեսանք նաեւ՝ անոր բանասիրա-
կան մէկ գործին մէջ անզամ,
հրատարակուած 40 տարիներ
առաջ, 1972-ին, «Ակնարկ՝ Հայ-
Արաբ Մշակութային Կապերու
Վրայ» վերնագրով, որուն մէջ ան-
մեր հին պատմիչներու համբերա-
տարութեամբ, ուսումնասիրած էր

Նիւթին առնչուող աղբիւրներուն
կարելի մեծագոյն մասը, ի մի
բերելով՝ մօտ հարիւր ականաւոր
բանասէրներու, մատենադիրներու,
պատմաբաններու, լեզուագէտներու
եւ գրականագէտներու վկացութիւն-
ները, ինչպէս՝ Վեր. Եղիա Քա-
սունիի, Փրոփ. Աշոտ Աբրահամեա-
նի, Նիգոլա Մառի, Նիկողայոս
Աղոնցի, Սեբէսոսի, Տիգրան Սաւա-
լյանցեանի, Դոկտ. Գրիգոր Աս-
տարձեանի, արաբագէտ Արամ Տէր
Ղեւոնդեանի, Ակադ. Մանուկ Աբեղ-
եանի, Հայր Ներսէս Ակինեանի,
Հենրիկ Գաբրիէլեանի, Ստեփան
Մալխասեանի, Ակսել Բակունցի,
Ակադ. Յովսէփ Օրբելիի, Փրոփ.
Մօրուս Հասրաթեանի, Հրաչեալ
Աճառեանի, Մերենցի, Հայր Ղեւոնդ
Ալիշանի եւ այլոց: Ան մանրամասն
յիշած է նաեւ մինչեւ՝ 1972 թուա-
կան, Սուրբիոց եւ Լիքանանի մէջ

Կատարուած հայերէն-արաբէրէն թարգմանչական աշխատանքին ամբողջ հունձքը, առանց մոռնալու հայերէն-արաբէրէն բոլոր բառգիրքերը եւ Երեւանի Գիտական Ակադեմիայի Արեւելագիտութեան Բաժնամունքին ճեռնարկած Արաբէրէն-Հայերէն 20,000 բառ եւ արտայացութեան կերպեր բովանդակող բառարանը՝ Սուէն Զուլճեանի եւ Յարութիւն Սարգսեանի պատրաստութեամբ, արաբագէտ Արամ Տէր Գէորգեանի խմբագրութեամբ եւ Գրիգոր Համամճեանի մաքուր, բծախնդիր հրատարակութեամբ:

Երանութիւնը ունեցած ըլլա-
լով կրտսեր ընկերը ըլլալու՝ այս
ամքողջական մտաւորականին մղած
քաղաքական պայքարին ալ, պարտք
կը զգամ վկացելու թէ ան՝ իր
գործօն մասնակցութիւնը կը բե-
րէր նաեւ՝ երկրի քաղաքական ար-
տաօրինական, ընդյատակեայ պայ-
քարին, որպէս իրոք ամքողջական
մտաւորական, հերքելով ա՛յն սահ-
մանափակ, ապաքաղաքական թիւր
կարծիքը թէ, զրոյը հեռու պէտք
է մնայ քաղաքական եւ մասնաւո-
րաբար արտաօրինական, յեղափո-
խական պայքարին: Անցեալ դարու
50-ականներու սկիզբը, ցուրտ պա-
տերազմի տաք թէժ տարիիներուն։
Համաշխարհային խաղաղութեան
կողմնակիցներու լիբանանի մարտն-
չող ընկերներուն մղած արգիլեալ
պայքարին՝ Ա. Դարեան անձամբ կը
մասնակցէր, Պէջրութի փողոցնե-
րուն պատերուն վրայ արաբերէնով
լոգունքներ գրելու կէս գիշերային
աշխատանքներուն, ի պահանջեալ
հարկին՝ անձամբ շալակելով գոր-
ծածուող փայտէ աստիճանը, կամ՝
հեռանական լուսա-

Ներկի դոյլն ու վրձինը...:
Մեծ սիրերգակ, հայերգակ ու
մարդերգակ բանաստեղծին՝Վ. Թէ-
քէեանի նման, Ա. Դարեան կը
հաւատար՝ որ աշխարհի ժողո-
վուրդները վաղը օր մը, պիտի
կազմէին «մէկ ընտանիք», «մէկ
աշխարհին այս վերեւ»... քանի որ
ամէն հրեայ սիոնիստ չէր, ամէն
թուրք փանթուրքիստ չէր, եւ բո-
լո՛ր ազգերու ազգայնամոլները
փոքրամասնութիւններ էին սոսկ
իրենց ազգին մէջ...:

Դարեանի աշխարհին բաց-
ուելու ցանկութիւնը չմնաց անար-
ձագանդ, եւ օտար մտաւորական-
ներ ողջունեցին անոր տիեզերա-
կան գաղափարականը: Բայց Ուս-
լիս ինչպահիէն, լիբանանեան թատ-
րոնի 60-ականներու զարթօնքին
տիրական դէմքը հանդիսացող թա-
տերագիր, թատերագէտ ու բե-
մադրիչ ժալալ Խուրի՝ Արմէն
Դարեանը գնահատեց որպէս «յե-
նակէտ»՝ հայ եւ արաբ մշակովթ-
ներուն ու ժողովուրդներուն մի-
ջեւ, իսկ իհնեւսՔՕ-ն Փարիզի
մէջ, 1969-ին, «Արաբական թատ-
րոն» խորագրով եւ հանրագի-
տարանացին ծաւալով մեծ հատո-
րին հրատարակութեան առիթով:
«Լիբանանեան Հայախօս թատ-
րոն»ը ենթաբաժինին մէջ, բարձր
գնահատեց Արմէն Դարեանի աշ-
խատանքը թատերական մարզէն
ներս, զրելով՝ «Լիբանանեան հա-
յախօս թատրոնը մեծ ներդրում
ունեցաւ Լիբանանի արդի թատ-
րոնի ստեղծումին մէջ, մասնաւո-
րապէս՝ բեմադրիչ Պերճ Ֆաղեե-
սի եւ ծանօթ արձակագիր Արմէն
Դարեանի շնորհիւ, որոնք միակն
էին՝ Լիբանանի մէջ, որ ժորժ
Շեհատէի աշխարհածանօթ փիէ-
սը՝ «Վասքոյի Հեքիաթը» հայե-
րէնի թարգմանեցին եւ բեմադրե-
ցին»:

ւոր աշխարհի «ներքին պարտէ-զին» ծանօթանալոր համար, կը բաւէ կարդալ «Մատեան Բանաւոր Խոսքի» խորագրեալ հատորը՝ ուր ամփոփուած են Դարեանի երեք տասնեակ դասախոսութիւնները։ Նոյնիսկ կը բաւէ կարդալ այդ դասախոսութիւններէն տասնեակ մը միայն նուիրուած Դ. Վարուժանի, Վ. Թէքէնանի, Վիքթոր Հիւկոյի, Օմար Ֆահմուրիի, Վահէ-Վահեանի, Հրաչեայ Քոչարի, Ըմբոստ Շահ-նուրի, Անդրանիկ Ծառուկեանի, Յակոբ Օշականի եւ Գեղամ Լ. Սեւանի։ Կամ՝ այս տասնէն ի հարկին միայն մէկը՝ նուիրուած Դ. Վարուժան քաղաքացի զրոյին, որուն մէջ Դարեան ամբողջականօրէն համակուած է Վարուժանի ազգային անաղարտ՝ յառաջադէմ, յեղափոխական գաղափարականով, համամարդկացնական աշխարհայ-եացքի լայն մտահորիզոնով։ Կը բաւէ կարդալ Դարեանի սա գնահատականները Դ. Վարուժանի մասին։

«Դ. Վարուժան գլխահասակով մը առաջ է անցեր մեր ալ ժամանակակիցներէն՝ թեւակոխելու համար այն դարը, զոր վաղը պիտի կոչենք 21-րդ...»:

Անոր «Ճեթանոս Երգեր»ը ու-
րիշ բան չէին եթէ ոչ՝ կոչ մը՝
տեսնելու, զիտակցելու, անդրա-
դառնալու՝ այս նոր դարին փառու-
թեան՝ սուտի, կեղծիքի վրայ հիմն-
ուած աշխարհի մը մէջ՝ մարդուն
եւ մարդկութեան տառապանքնե-
րուն՝ ոսկի հորթի տիրակալու-
թեան տակ...»:

Եւ՝ անսխալականօրէն պատկերացնելու համար Դարեանի գաղափարական անսղարտ դիմագիծը, հարկ է անպայման կարդալ անոր երախացրիքը հանդիսացող «Մեր Հացը» պատմուածքներու հատորը, կամ գէթ՝ հատորին իբր վերջաբան գրուած Մեր Հացը բանաստեղծական արձակինքնանկարը, ուր կը պսպղայ՝ ընկերացին արդար հասարակարգի մը լոյսին աստղը... սրտառուչ հաղորդականութեամբ ու վճիռ արտայացտութեամբ, որուն մէջ ան կ'ըսէ՝

«Քու դա՛ր բացաւ այս երազ
իրականութեան ճամբան: Քու դա-
սակարգդ տուաւ քեզի՝ ա՛յս հա-
ւա՛տքը: Երախտապարտ ես դուն՝
ա՛յս դարին եւ քու դասակարգիդ՝
որ իր գաղափարականով իմաստա-
լորեց կեանքդ: Ու դուն հիմա կը
սիրես ա՛յս կեանքը, նո՞ր եւ ան-
զո՞ւսպ կրակով... որովհետեւ՝ հի-
մա՛ գիտես, թէ ինչու եւ որո՞ւն
համար՝ կը տրոփէ սիրտդ:

«Ուզեցիր երախտագիտութիւնը յայտնել, գրելով այս էջերը՝
պարզ ու հիանալի այն մարդոց մասին, որոնց կապուած են՝ կեանքին,
ու պայքարի նոյն շղթայով, որպէսզի՝ արիւնով, արցունքով ու
դառն քրատինքով շահուած այս օրուան Մեր Հացը փոխարինուի
սիրոց պէս քաղցր ու անհաշիւ՝
հանապազօրեայ ոսկի՛ հացով, եւ
այդ հացին հետ տուներէն ներս՝
ժպտին նաեւ՝ հանապազօրեայ բո-

սորագեղ վարդեր:

«Միայն դուն կընաս գիտնալ
թէ, ինչքան խորունկ սիրով կապ-
ուած ես ա'յս կեանքի, այս պայքա-
րի ընկերուներուդ:

«Միայն դուն զիտես, որ՝
մէկուն ըսածին պէս, սիրտդ կը
տրոփէ ձա՞խ կուրծքիդ տակ: Մի՞շտ,
միշտ ձա՞խ կուրծքիդ տակ:

«Ու ոռուն՝ անօան համար ես.

«Իւ դիւմ այսքան հպարտ սս,
ատոր համար...»:

Եւ՝ այս մարդն է՝ ամբողջա-
կան մտաւորական Արմէն Դարեա-
նու:

ՏԵՇԱՐՄԱՆ ԹԱՐԳԱՎՈՐԱՅԻ

Ծարութակուածէջ 13-ից

զանը, խօսքը ուղղելով ներկայ
գրողներուն, ըստելով թէ՛ Մեր ազգի
կեանքին մէջ թարգմանիչները եղած
են առաջնորդող լոյսն ու ոպին,
որոնց ներջնչումով ալ ստեղծուած
է հայ մշակութը: Մեր օրերու
թարգմանիչները դուք էք,
որովհետեւ ձեր նույիրաբերեալ
կեանքն ու գրիչը դարձուցած էք
լոյսի ու ոպեղին արժէքներու փա-
րոսը մեր համայնական կեանքին
մէջ»:

Արդ, պարտաւորեցնող սոյն
պատգամը մեզի իրաւունք կու տայ
տէր կանգնելու թարգմանչաց հակա-
յական ժառանգութեան, գոնէ ոչ թէ
զայն նորանոր նուաճումներով զար-
գացնելու առաջադրանքով, - բան
մը որ սիիւռքեան այս պայմաննե-
րուն մէջ գերիվեր է մեր ուժերէն, -
այլ լոկ պաշտպանելու, տէր կանգ-
նելու, անսաղարտ պահելու համար
տրուած աւանդը: Այսինքն՝ լեզուն
եւ գի՞րը՝ որոնք հիմնաքարերն են
եւ կրողները մեր դարաւոր մշա-
կոյթին: Այդ առաքելութեան առա-
ջին քայլը կը հանդիսանայ սէրն ու
գուրգուրանքը հայ լեզուին եւ
գիրին: Արդարեւ, իւրաքանչիւր
ինքվինք յարգող հայ գրող, պար-
տաւոր է գործածել մեր լեզուն եւ
գիրերը բացարձակ խղճամտու-
թեամբ, ճշգրտութեամբ, մաքրու-
թեամբ եւ գեղեցիկի, վսեմականի
մատուցումով: Մեր նախնիները ի
զուր չէ որ սրբացուցեր են մեր
գիրն ու լեզուն: Քանզի անոնք
իրենց մորթին վրայ կրեր են
տաֆանքը գիր չունեցող լեզուի
պապանձումին եւ զգացեր գիրին
հրաշափառ ոյժն ու տարրողու-
թիւնը, անոր մօտենալով սրբա-
գործուած պաշտամունքով: Իսկ
մենք այսօր, ինչպիսի անշնորհու-
թեամբ եւ անփութութեամբ կը
վարուինք այդ սրբազն աւանդին
հետ: Գաղտնիք չէ. շատ քիչ
բացառութեամբ, դժբախտաբար
արշակաւանեան խառնիճաղանձն է
այսօր իշխողը մեր սփիւռքեան
մամուլին ու տպագրական ար-
տադրութեան մէջ: Իսկ հայրենիքի
մէջ, մեր անկախ պետականութեան
հովանիին տակ իսկ, ամէն օր կը
խողխողուի Սուրբ Մեսրոպի աւան-
դը, գաւառալին գուեհկութեամբ եւ
օտարամուտ բառերու առատաձեռն,
անտեղի գործածութեամբ: Ութը
տասնեակ տարիներ առաջ, մեր
սքանչելի տեսանող զրող Շահան
Շահնուր երբ կը հնչեցնէր նահան-
ջի ահազանգը, շարք մը երեւոյթ-
ներու ձաղկումին քով, անպայման
կը հնչեցնէր նաև լեզուի տագ-
նապն ալ, զոր կ'արժէ կրկնութեան
գնով հոս մէջբերել.» կը նահան-
ջեն ծնողք, որդի, քեռի, փեսաց, կը
նահանջեն բարք, ըմբոնում, բարո-
յական, սէր: Կը նահանջէ լեզուն, կը
նահանջէ լեզուն, կը նահանջէ լե-
զուն: Եւ մենք դեռ կը նահանջենք
բանիւ եւ գործով, կամաց եւ ակա-
մայ, գիտութեամբ եւ անգիտու-
թեամբ, մեղաց, մեղաց Արարա-
տին: « Եռիցս շեշտուած լեզուի
այս նահանջը արդէն մեզ կը տանի
նոր եզրայանգումներու: Հինգ
տասնեակ հազարներու համանող նոր
սերունդ ուսանողներու հակաց բա-
նակ մը ունինք որ այսօր, տնտեսա-
կան-նիւթականի չզոյտութեան պատ-
ճառով կը յաճախէ պետական ձրի
վարժարանները, որով դատա-
պարտուած է հեռանալու մեր գիր
ու լեզուէն եւ անմիջականորէն

Ենթակայ է այլամերժան, ուշ կամ կանուխ՝ ձուլումի: Զարմանալիօրէն, ազգովին անտարբեքը կը մնանք այս տիսուր երեւոյթին հանդէպ: Կը գոհանանք ազգային վարժարան-ներու մօտ հինգ հազար աշակերտ-ներով միայն: Ձեւով մը, կարծես անոնք ըլլան մեր ընտրանին: Հապա միւս, հայ դպրոցներէն զրկուած, դուրս մնացած լիսուն հազար հայորդինե՞րը ... արդեօք զիրէնք կորմնցուցած ըլլալու զա-ղափարին հետ հաշտուած ենք արդէն....: Կ'երեւի՛ ալո՛: Ապացոյց, որ դոյզն ջանքն իսկ կը զլանանք անոնք հանուէա: Պիտի ուսուի թէ

ասաց չամդպական պարագաները, թէ գրողներս ի՞նչ առնչութիւն ունինք այդ հարցին հետ։ Բայց ունինք. չէ՞ որ անդադար կ'ողբանք ընթերցողի պակասը, առանց հարց տալու թէ ուրկի՞ց պիտի գայ այդ երանելի ընթերցողը, երբ հայ վարժարաններէն իսկ ելլող շրջանաւարտները մեծ մասսամբ, հայերէն չեն կարդար կամ չեն կրնար կարդալ։ Լուծումը պարզ է. լուծումը կրնայ զալ զանգուածէն, մնացեալ լիսուն հազարէն, եթէ կամեցողութիւնը ունենաք թեւերնիստիտելով գործի անցնելու։ Հայոցները ծախսալի են, անմատչելի. մեր ուժերէն վեր են նորերը բանալ։ Սակայն մենք ունինք, բարեքախտաբար օժանդակութիւնը ամերիկեան պետութեան. չարթրութիւնը բանալ կարելիութիւնն է այդ բարեքաստիկ առիթը։ Պետական պիտածէով վարկաւորուած, որոշ ծրագրումով դասաւորուած դպրոցներ են անոնք, որոշակի համայնքի մը տրամադրութեան տակ դրուած, այդ համայնքին լեզուական թեքումով դասաւանդութեամբ առանձնաշնորհուած։ Այդպիսի դպրոց մը արդէն բացուած է մէկ տարի է ի վեր եւ կը գործէ կատարեալ յաջողութեամբ, շնորհիւ տեսլապաշտ հայ անձնաւորութեան մը խիզախնախաձեռնութեան՝ յանձինս Պարոն Գաբրիէլ ինձենձիկեանին, որ նաեւ ժամանակին եղած է նախաձեռնողն ու հիմնադիրը ֆերահեան ազգային վարժարանին։ Լաւապէս կը գիտակցիմ թէ զրոյներուս անմիջական պարտականութիւններէն չէ այդ նախաձեռնութիւնը, սակայն սատար հանդիսանալ այդպիսի ձեռնարկներու, այդքան ալխորթ չի թուիր։

Կրնանք նաեւ, եթէ կամենանք,
Նախաձեռնակ ըլլալ գիշերային կամ
շաբաթօրեակ դպրոցներու ցանցի
մը ստեղծումին, օգտագործելով
արդէն զոյութիւն ունեցող մեր
դպրոցական վայրերը, ակումբներն
ու եկեղեցիները ինչպէս նաեւ
նոյնիսկ օտար համրային վայրերը։
Որպէս դաստիարակներ կամաւո-
րաբար տրամադրենք մեր ոյժերը՝
հայերէն գիր, լեզու եւ պատմու-
թիւն ուսուցանելով անոնցմէ զուրկի
մնացած հայորդիներուն։ ինչո՞ւ
Հայութէ առ ու առ Շեամբ այս

չմտածել այդ ուղղութեամբ ալ:
Գուցէ թէական, երազալի՞ն
թուի այս մտածումը: Բայց հոս ալ
ունինք բարեկէպ օրինակը, Թէքէ-
եան Մշակութային Միութեան հո-
վանիին տակ գործող, Պարոն Խա-
չիկ ձանոյեանի ղեկավարած շա-
բաթօրեան զպրոցը, որ տասնամ-
եակներու յաջող յարատեւութիւնը
ունի: Հենք փորձած: Փորձէնք:
Այս է թէլաղբանքը մեսրոպեան
թարգմանչաց մեծ շարժումին: Տա-
րածել հայ լեզուն եւ գիրը, մեր
միակ անցագիրը դէպի յաւերժու-
թիւն:

ՀԱՅՆՈՅՑ ՀԵՐՈՍԱՎԱՐՏԻ 92-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Ծարութակուածէջ 8-էն
Սրբազն Խորհրդակատարութեան
սարկաւագաց ու դպրաց բաժիննե-
լը:

Ս. Պատարագը մատուց Ս.
Կարապետ եկեղեցոյ հոգեւոր հո-
վիւ Արժ. Տ. Թալէսոս Ապտալեանը
Յաւարու Ս. Պատարագի, Հաճնոց
հերոսամարտի 92-րդ տարեկար-
ձին նուրիրուած բանախօսութեամբ
ելութ ունեցաւ Դոկտ. Տ. Աբէջ
Մանուկեանը, որ յատուկ այս նպա-
տակին համար հրաւիրուած էր
Զուիշերիայէն:

Օրուան բանախօսը յանկուցիչ նկարագրութիւններով անդրադարձաւ դիւցազնական դիմադրութեան, որ հայոց պատմութեան ոսկեճայլ էջերէն մէկը կը կազմէ: Անկեդրոնացաւ Հայոց Յեղասպանութենէն ետք ստեղծուած քաղաքական ընդհանուր իրավիճակին, Եւրոպայի եւ ի մասնաւորի քեմալական ուժերուն հետ ֆրանսացիներու ունեցած դիւանազիտական գալարումներուն, Կիլիկիան հայաթափելու դաւաճանութեան, Զածնոյ անկումի պատմութեան վրայ Ներկաներուն փոխանցըրւած պատգամը պարզ բանախօսութիւն մը չէր, ոչ ալ պատմական իրողութեան մը անկենդան նկարագրութիւնը այլ Դոկտ. Տ. Աբէլ Մանուկեանը որ ծագումով գտարիւն հաճընցի մըն էր, իր սրտաբուխ խօսքին մէջ վերածեց այժմէականութեան, եւ հայոց արդար պահանջատիրութիւնը մէկ մարմին եւ մէկ հոգի դարձած բազմութեան ներկայացուց որպէս առաքելութիւն:

Ան ըստաւ.- «Արժանապատուութիւնը իշխող առաքինութիւնն է հաճընցիին նկարագրին վրայ: Տալրուսի լանջերուն ապրող հայր ինք-զինք միշտ մօտիկ զգացած է երկն-քին. ան հպարտ եղած է իր գլխուն վրայ զգալով գրյութիւնն իր արարիչ Աստուծոյ, որուն խորախոր-հուրդ ներկայութեան առջեւ ինք ծնրադրած է միայն: Ան գիտակցած է, որ ինք աստուածապարզեւ ազատութեան մը կոչուած է, ուստի, վճռակամօրէն մերժած է գլուխի խոնարհել կամ ծունկ դնել բռնա-կալներուն առջեւ: Ինչքան ալ սովորական մարդիկ կը հեգնեն խի-զախութիւնը, կը նախընտարեն ծոյլ զիջումներ ընել զօրքերուն դէմ կամ, ի պահանջել հարկին, դառնար կորաքամակ եւ համբուրել բռնա-կալին ոտքը, հաճընցին նախընտարեց արժանավայել նահատակութիւնը, յանձն առաւ պատուով ինալ դիմադրութեան պատնէշին:

վրաց՝ գէթ կարենալ պահելու համար իր ցեղին արժանապատուութիւնը:

Պէտք է քաջ գիտնալ, - շեշտեց
ան, - Հաճընցի ըլլալ՝ զուգաղի-
պութիւն մը չէ: Հաճընցի ըլլալ
անգամ ընտրութիւն չէ: Հաճընցի
ըլլալ ամբողջանուէր առաքելու-
թիւն է՝ յարատեւելու եւ շարունա-
կելու ազգային-մշակութային, ինչ-
պէս նաեւ քաղաքական գոյապաց-
քարը՝ պահանջատիրութեան ար-
դար իրաւունքով եւ ապագայի
նկատմամբ յաղթանակի անսասան
հաւատքով»:

Եռամդ եւ հայրաբոյը զգացումներ ներշնչող բանախօսութեան վերջաւորութեան, «Հոգլոցն հանգուցելոց» աղօթքով եւ «ի Վերին Երուսաղէմ» շարականի երգեցողութեամբ, հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ Հաճնոյ նահատակ հերոսներու հանգստեան եւ հոգլոյ լուսաւորութեան համար։ Հուսկ, բոլոր ներկաները հրաւիրուեցան Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ սրահը, ուր Տէր Թաղէոս օրհնեց Հաճնոյ աւանդական մատաղ ճի-տապութը։

Բոլոր ներկաները ոգեւորութեամբ երգեցին Հաճնոյ դիւցազնամարտէն քաղուած «Օդանաւն եկաւ մեծ աւետիսով» երգը, որմէ յետոյ մտերմիկ սեղաններու շուրջ՝ ուրախ, զօտեպնդուած ազգային ինքնութեամբ, անոնք ճաշակեցին ճիտապուրը, որ ուտելիք մը չէր սոսկ, այլ պատմութիւն եւ հերոսներու արիւնով ձեռք բերուած հպարտութիւն:

Ճիշտ է, վերապրող հաճընցին
թշնամիին գերակշռող ուժերէն ու
անհաւասար մարտերու բերումով
վայրազօրէն արտաքառեցաւ կի-
լիկեան Տաւրոսի լանջերուն թիկ-
նած իր արծուերոյն Համբնէն: Բայց
Համբնը միշտ մնաց իր պրտին մէջ,
փիւնիկի մը պէս անզամ մոխիրնե-
րուն մէջէն վերածնաւ իր գիտակ-
ցութեան մէջ, առաւել եւս սրբա-
ցաւ իր նուրբ զգացումներուն եւ
իր ցեղին պաշտամունքի բարձր
բազին վրայ:

Ապօր հաճընցին, իր բոլոր
ցեղակիցներուն եւ համայն հայու-
թեան հետ, կ'երթայ ընդառաջ
դէպի Հայոց Ցեղասպանութեան 100-
ամեակը, վճռակամ աւելի՛ քան
երբեք, ան իր կարօտաբարձ հայ-
եացքը կը սեւեռէ դէպի Կիլիկեան
Տաւրոսի բարձունքը, աննահանջ
յոյսով եւ անկոտրում հաւատքով
դարձեալ կ'ուխտէ, թէ պիտի զայ
օրը արդարութեան կատարման եւ
պահանջատիրութեան լայթանակին:

ՅԱՒԿՅԱԿԱՆ

ՊՈՂԱՄ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆԻ մահուան տիսուր առիթով՝ հանգուցեալի ընտանիքի անդամներուն եւ բոլոր հարազատներուն իրենց վշտակցութիւնները կը յայտնեն Ս.Դ.Հ.Կ. «Արսէն Կիտուր» եւ Ս.Դ.Հ.Կ. «Սապահ Գիւլ» մասնաճիւղերու վարչութիւնները, Հ.Մ.Մ.ի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը, Նոր Սերունդ Մշակութային Միութիւնը:

ԱՏՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Եթէ ձեր տրամադրութեան տակ ունիք հայերէն գիրքեր, եւ կը ցանկաք զանոնք նուիրել Կայծ Երիտասարդական Սիութեան գրադարանին՝ հաճեցէք կապ պահել մեզի հետ:

G.Y.O. 1060 N. ALLEN AVE. PASADENA, CA 91104

massispost.com

daily news updates

ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

125 Կոմիտացի ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Կազմակերպութեամբ՝

Ա.Դ.Հ.Կ. 125 Ամեակի Յոթելինական Մարմնի

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՑՈԽ ԵՒ ՅԱՏՈՒԿ ՅԱՅՏԱԳԻՐ
ՅԱՐՈՒԹ ՅԱԿՈԲԵԱՆ • ԱՌՈ ՄԿՐՏՉԵԱՆ • ՇԻՐԱԶ
ԷԼՍԻ ՓԵՅԼԻՎԱՆԵԱՆ • ԱՆԻ ԵՓՐԵՄԵԱՆ
ԼԻԼԻԱ ՊԱՐԱԽՈՒՄԲ

Կիրակի, 18 Նոյեմբեր 2012 • Երեկոյեան ժամը 5:00-ին

Glendale High School-ի հանդիսարահեն ներս՝

1440 E. Broadway, Glendale, CA 91205

ՄՈՒՏՔԵԾ ԱԶԱՏ